

LESU ZDAR

11/06

Vítězové nabídkového řízení

Privatizace bytů je dobře promyšlená

Svatohubertská slavnost se vydařila

Vztah lesa a zvěře měřený ekonomikou

Zelené schránky

- 3 úvodní slovo
- 4 vítězové nabídkového řízení
- 6 privatizace bytů je dobře promyšlená
- 7 tentokrát o Lesu zdar
- 8 podzimní vypouštění raků říčních do přírody
- 8 LČR získaly certifikáty ISO 9001:2000 a CFCS 1004:2005
- 9 jde především o to, umět se pochlubit
- 10 jak se reklamní kampaň vyhodnocuje
- 12 svatohubertská slavnost se vydařila i letos
- 14 do Opočna se opět sjeli sokolníci
- 16 školkaři na exkurzi v Krušných horách
- 17 u LČR oceňuji věcnou a kultivovanou diskuzi
- 17 první regionální projekty schváleny
- 20 na houbách s Vendulou Svobodovou
- 22 vztah lesa a zvěře měřený ekonomikou
- 24 jsou některé veřejné zájmy „veřejnější“?
- 28 revírník, který portrétuje medvědy
- 30 život kolem vody
- 32 Lesní správa Svitavy otevřela les dětem
- 32 přijel i slovenský tiskový mluvčí
- 34 LČR pomáhají ohroženým druhům
tentokrát o medvědu hnědém
- 38 nové odborné publikace a knihy z oboru lesnictví a příbuzných oborů
- 40 zelené schránky

LESU ZDAR

Časopis lesníků a přátel lesa

Adresa redakce:

LČR, s. p., Přemyslova 1106, 501 68 Hradec Králové,
tel.: + 420 495 860 265 (276), fax.: + 420 495 262 391, e-mail: jonas@lesy.cz

Vydává: Lesy České republiky, s. p., Přemyslova 1106, Hradec Králové 8, IČ: 42196451,
Evidenční číslo Ministerstva kultury: 11416, ISSN 1214-4835

Redakční rada: Ing. Vlastimil Hudeček, Ing. Jaromír Latner, CSc., Ing. Pavel Starý,
RNDr. Jiří Stonawski

Redaktor: Ing. Jaroslav Jonáš

Podepsané články nemusí nutně vyjadřovat stanovisko vydavatele.
Redakce si vyhrazuje právo krácení příspěvků.

Sazba: Studio Marvil

Tiskne: Grand Princ, s. r. o. Přetisk povolen pouze se souhlasem redakce.
(Uzávěrka příštího čísla 23. 11. 2006)

úvodní slovo

Každý, kdo alespoň částečně sleduje vývoj okolo výběrových řízení na dodávky těžebních a pěstebních prací, mi jistě dá za pravdu, že neexistuje řešení, které by nadšeně přivítaly všechny zainteresované strany. Přesto je povinností managementu státního podniku Lesy ČR najít takové východisko, které minimalizuje možné škody pro LČR, vyjde vstříc požadavkům ÚOHS a bude férové i k podnikatelské sféře. A to jak vůči firmám, které se cítí poškozeny tím, že neuspěly v tendrech, jejichž formu nejprve antimonopolní úřad doporučil, ale později se vyjádřil negativně, tak i vůči těm subjektům, které v těchto tendrech uspěly, na základě toho nainvestovaly do nákupu nebo nájmu techniky a náboru lidí, a nyní by měly své pozice znovu obhajovat.

Lesy ČR jsou podle snad už konečného verdiktu státních orgánů veřejným zadavatelem. Ctít pravomocné rozhodnutí statutárního orgánu je samozřejmou povinností jakéhokoliv manažera. Nemůžeme tedy dělat nic jiného než vyhlásit transparentní výběrová řízení v souladu se zákonem o veřejných zakázkách, kdy hodnotícími kritérii jsou z 80 % cena a z 20 % další, výhradně ekonomické ukazatele.

— Abychom zabránili spekulacím o možném ovlivňování výběru, budou mít účastníci i široká veřejnost možnost nadstandardní kontroly nad průběhem tendrů. Například poprvé v historii se nebude hodnotit podle žádných subjektivních kritérií. Na práci výběrové komise budou dohlížet nezávislí pozorovatelé. Otvírání obálek s nabídkami bude provedeno formou notářského zápisu a výsledky budou kompletně zveřejněny na internetu, a to včetně jednotlivých kritérií.

— Věřím, že tato výběrová řízení přispějí k obnově klidu a vzájemné důvěry v našem lesnickém oboru. Proto je nezbytné, aby filozofii naprosté transparentnosti procesu výběru smluvních partnerů přijali za svou všichni zaměstnanci, kteří se budou podílet na tomto náročném procesu. Klíčové je věnovat maximální pozornost kvalitnímu zpracování projektů pro zadávací dokumentaci na jednotlivých územních jednotkách.

— Na závěr ale chci předem poděkovat všem zaměstnancům Lesů ČR, kteří budou realizovat náročný proces výběrových řízení. Věřím, že i touto prací se nám podaří obnovit dobrou pověst lesníků v České republice.

A handwritten signature in black ink, which appears to read 'Koníček'.

Ing. František Koníček
generální ředitel LČR

vítězové nabídkového řízení

V rámci nabídkových řízení (NŘ) bylo krajskými inspektoráty Lesů České republiky vyhlášeno 248 zakázek na celkový objem těžeb 537 520 m³ dříví. Toto množství je bráno z objemů těžeb projektovaných na rok 2007 a má sloužit k překlenutí případného období nedostatku dříví na počátku příštího roku způsobeného počátkem platnosti nových komplexních smluv.

Vítěz NŘ byl vyhodnocen na 230 zakázkách, na 16 zakázek nebyla podána žádná nabídka, 2 zakázky byly zrušeny po vyřazení zájemců, kteří nabídli záporné saldo. Maximální hodnota služeb nabídnutých na jednu zakázku byla 1 634 970 Kč. Objem dříví vyhodnocených zakázek je 502 570 m³. Dle nabídnutých sald realizují LČR tento objem dříví za více než 380 milionů Kč.

— V současné době se s většinou vítězů jednotlivých NŘ již podepisují smlouvy. Těžby by měly být provedeny do konce roku 2006. Vzhledem k nové otevřené politice podniku Lesů ČR zařazujeme výsledky soutěže i do časopisu Lesu zdar. Všichni zájemci si je také mohou prohlédnout na našem internetu www.lesy.cz. Při těchto soutěžích byla 100% kritériem nabízená cena. — (red)

název KI	zak. č.	vítězná firma	m ³	saldo
KI Frýdek-Místek	10311	Agroforest, a. s.	3 070	775 270
KI Frýdek-Místek	10313	Agroforest, a. s.	1 850	107 670
KI Šumperk	12962	Armila Šternberk, v. o. s.	595	368 028
KI Šumperk	12968	Armila Šternberk, v. o. s.	1 404	741 684
KI Frýdek-Místek	10106	CE WOOD, a. s.	9 300	2 255 574
KI Šumperk	12294	CE WOOD, a. s.	930	869 914
KI Zlín	13414	CE WOOD, a. s.	6 978	4 003 759
KI Zlín	13605	CE WOOD, a. s.	2 656	1 060 814
KI Zlín	13608	CE WOOD, a. s.	4 003	1 469 947
KI Brandýs n. L.	17933	CE WOOD, a. s.	1 150	222 190
KI Brandýs n. L.	18153	CE WOOD, a. s.	525	219 031
KI Liberec	24713	CE WOOD, a. s.	543	465 459
KI Liberec	24971	Dendria, s. r. o.	649	223 011
KI Šumperk	12532	Desná, a. s.	585	314 843
KI Brno	14412	DŘEVO-MÁLEK, s. r. o.	4 010	3 035 045
KI Brno	14452	DŘEVO-MÁLEK, s. r. o.	1 073	860 105
KI Brno	14483	DŘEVO-MÁLEK, s. r. o.	934	893 802
KI Zlín	11751	Dušan Panáček INTERPAN	1 900	2 325 100
KI Choceň	16371	Forest Svitavy, a. s.	1 400	953 534
KI Brno	14575	Forst Moravia, s. r. o.	2 420	2 564 060
KI Brno	14578	Forst Moravia, s. r. o.	5 235	5 660 480
KI Brno	14993	Forst Moravia, s. r. o.	2 168	1 377 730
KI Jihlava	15447	FORST, spol. pro lesní hosp., s. r. o.	1 195	1 202 120
KI Jihlava	15448	FORST, spol. pro lesní hosp., s. r. o.	1 098	295 970
KI Frýdek-Místek	11577	Frenštátská lesní, a. s.	3 817	1 227 432
KI Hradec Králové	17243	GEODET A LES, a. s.	806	795 295
KI Šumperk	12411	Hanušovická lesní, a. s.	7 688	3 181 134
KI Šumperk	12422	Hanušovická lesní, a. s.	845	698 088
KI Šumperk	12433	Hanušovická lesní, a. s.	1 679	1 373 029
KI Šumperk	12531	Hanušovická lesní, a. s.	5 469	5 816 222
KI Choceň	15793	Hanušovická lesní, a. s.	860	766 225
KI Choceň	15795	Hanušovická lesní, a. s.	960	1 109 023
KI Choceň	15796	Hanušovická lesní, a. s.	370	324 447
KI Choceň	16372	Hanušovická lesní, a. s.	2 650	2 099 317
KI Choceň	16425	Hanušovická lesní, a. s.	1 876	1 990 770
KI Hradec Králové	16533	Hanušovická lesní, a. s.	2 607	2 912 551
KI Zlín	13818	HOLZ CZ, s. r. o.	1 190	877 525
KI Brno	14579	Horák František	644	668 350
KI Frýdek-Místek	11516	Hranická lesní, a. s.	2 510	1 381 590
KI Brno	13794	Igor Žurman	3 685	3 565 445
KI Brandýs n. L.	17693	ing. Josef Vávra	273	256 480
KI Brandýs n. L.	18154	ing. Josef Vávra	1 355	714 840
KI Liberec	24722	Ing. Luděk Maier	719	635 820
KI Plzeň	22420	Ing. František Novák	720	252 415
KI Karlovy Vary	22942	Ing. František Novák	972	283 190
KI Jihlava	19165	Ing. Chmel Milan	1 730	895 275
KI Karlovy Vary	22625	Ing. Jan Růžička - HBR	897	324 054
KI Teplice	23620	JACER - CZ, a. s.	2 992	1 799 784
KI Frýdek-Místek	10312	Jiří Pavelka-JIPA	1 500	471 911
KI Brno	13792	Jiří Prášek, s. r. o.	1 469	2 081 910
KI Frýdek-Místek	10211	KATR, a. s.	4 340	2 400 007
KI Frýdek-Místek	10418	KATR, a. s.	6 222	2 897 848

KI Šumperk	12961	Kloboucká lesní, s. r. o.	3 433	2 792 004
KI Šumperk	12966	Kloboucká lesní, s. r. o.	1 002	1 147 980
KI Šumperk	13182	Kloboucká lesní, s. r. o.	1 373	1 275 745
KI Zlín	13607	Kloboucká lesní, s. r. o.	2 388	2 351 000
KI Jihlava	15507	Kloboucká lesní, s. r. o.	1 200	846 055
KI Jihlava	15508	Kloboucká lesní, s. r. o.	1 240	1 365 875
KI Zlín	13415	Kotrla, a. s.	1 200	1 340 549
KI Teplice	23323	Krušnohorské lesy, a. s.	1 336	614 850
KI Teplice	23324	Krušnohorské lesy, a. s.	500	296 180
KI Teplice	23520	Krušnohorské lesy, a. s.	1 100	490 000
KI Teplice	24062	Krušnohorské lesy, a. s.	510	449 100
KI Hradec Králové	17012	Kupec-Halíř lesní výroba, s. r. o.	626	453 308
KI Karlovy Vary	22627	Lázeňské lesy, spol. s r. o.	196	164 008
KI Šumperk	12535	LD Háj	1 160	180 163
KI Frýdek-Místek	10315	LDF Rožnov, a. s.	900	364 916
KI Karlovy Vary	22622	Lesní společnost Bečov, s. r. o.	2 973	1 654 778
KI Jihlava	15449	Lesní společnost Jihlava, a. s.	1 289	1 333 063
KI Plzeň	21670	Lesní společnost Plasy, a. s.	5 946	3 596 324
KI Plzeň	21716	Lesní společnost Stříbro, a. s.	710	417 918
KI Plzeň	21717	Lesní společnost Stříbro, a. s.	6 164	2 616 506
KI Plzeň	21719	Lesní společnost Stříbro, a. s.	870	300 991
KI Karlovy Vary	22941	Lesní společnost Stříbro, a. s.	6 022	2 325 097
KI Teplice	23521	Lesní společnost Stříbro, a. s.	1 100	1 164 240
KI Karlovy Vary	22624	Lesní společnost Teplá, a. s.	4 453	2 684 386
KI Karlovy Vary	23015	Lesní spol. Troneko, s. r. o.	1 271	212 048
KI Šumperk	12969	Lesooptima, s. r. o.	898	371 744
KI Frýdek-Místek	11051	Lesostavby Frýdek-Místek, a. s.	4 240	1 473 550
KI Frýdek-Místek	11052	Lesostavby Frýdek-Místek, a. s.	872	530 500
KI Frýdek-Místek	11132	Lesostavby Frýdek-Místek, a. s.	1 700	785 650
KI Frýdek-Místek	11134	Lesostavby Frýdek-Místek, a. s.	2 325	695 343
KI Choceň	16162	Lespol Olomouc, spol. s. r. o.	950	789 634
KI Choceň	16163	Lespol Olomouc, spol. s. r. o.	660	673 765
KI Plzeň	21718	Lespra, s. r. o.	930	770 780
KI Frýdek-Místek	11131	LESS&FOREST, s. r. o.	3 565	1 916 115
KI Frýdek-Místek	11534	LESS&FOREST, s. r. o.	760	505 318
KI Frýdek-Místek	11543	LESS&FOREST, s. r. o.	2 252	1 494 024
KI Šumperk	12291	LESS&FOREST, s. r. o.	6 921	8 499 299
KI Šumperk	13181	LESS&FOREST, s. r. o.	4 283	5 022 713
KI Šumperk	13183	LESS&FOREST, s. r. o.	984	983 549
KI Zlín	13416	LESS&FOREST, s. r. o.	1 118	1 418 708
KI Brno	13793	LESS&FOREST, s. r. o.	1 280	974 436
KI Brno	13799	LESS&FOREST, s. r. o.	1 445	1 091 257
KI Zlín	13817	LESS&FOREST, s. r. o.	1 170	1 453 335
KI Zlín	13819	LESS&FOREST, s. r. o.	1 260	1 326 860
KI Jihlava	14826	LESS&FOREST, s. r. o.	4 460	4 808 742
KI Jihlava	15446	LESS&FOREST, s. r. o.	3 394	3 486 632
KI Choceň	15791	LESS&FOREST, s. r. o.	2 110	1 427 064
KI Choceň	15792	LESS&FOREST, s. r. o.	890	541 464
KI Choceň	15794	LESS&FOREST, s. r. o.	3 013	3 005 833
KI Choceň	16165	LESS&FOREST, s. r. o.	2 550	2 385 210
KI Choceň	16376	LESS&FOREST, s. r. o.	1 700	1 615 513
KI Choceň	16426	LESS&FOREST, s. r. o.	4 574	5 020 750
KI Choceň	16427	LESS&FOREST, s. r. o.	1 304	1 464 290

KI Hradec Králové	16531	LESS&FOREST, s. r. o.	3 276	3 214 268
KI Hradec Králové	17011	LESS&FOREST, s. r. o.	5 891	5 605 562
KI Hradec Králové	17240	LESS&FOREST, s. r. o.	3 231	3 394 398
KI Hradec Králové	17241	LESS&FOREST, s. r. o.	2 755	2 662 918
KI Hradec Králové	17242	LESS&FOREST, s. r. o.	6 886	8 358 080
KI Brandýs n. L.	17411	LESS&FOREST, s. r. o.	4 258	4 261 940
KI Brandýs n. L.	17691	LESS&FOREST, s. r. o.	2 239	1 287 400
KI Brandýs n. L.	17692	LESS&FOREST, s. r. o.	779	746 650
KI Brandýs n. L.	17694	LESS&FOREST, s. r. o.	2 075	1 529 580
KI Brandýs n. L.	17931	LESS&FOREST, s. r. o.	3 940	3 207 700
KI Brandýs n. L.	18011	LESS&FOREST, s. r. o.	3 214	541 230
KI Brandýs n. L.	18151	LESS&FOREST, s. r. o.	2 776	3 193 450
KI Brandýs n. L.	18782	LESS&FOREST, s. r. o.	2 635	2 314 575
KI Brandýs n. L.	18783	LESS&FOREST, s. r. o.	937	870 028
KI Brandýs n. L.	18786	LESS&FOREST, s. r. o.	964	924 357
KI Plzeň	20930	LESS&FOREST, s. r. o.	4 868	4 164 601
KI Plzeň	20940	LESS&FOREST, s. r. o.	467	49 187
KI Plzeň	20960	LESS&FOREST, s. r. o.	3 627	3 141 169
KI Plzeň	21253	LESS&FOREST, s. r. o.	4 710	5 258 924
KI Plzeň	22070	LESS&FOREST, s. r. o.	724	576 343
KI Plzeň	22080	LESS&FOREST, s. r. o.	2 039	1 792 480
KI Plzeň	22210	LESS&FOREST, s. r. o.	6 414	6 558 929
KI Plzeň	22220	LESS&FOREST, s. r. o.	1 157	934 476
KI Plzeň	22430	LESS&FOREST, s. r. o.	950	1 213 650
KI Liberec	23961	LESS&FOREST, s. r. o.	4 850	3 359 030
KI Liberec	23962	LESS&FOREST, s. r. o.	1 306	1 460 300
KI Liberec	23964	LESS&FOREST, s. r. o.	1 636	1 683 060
KI Liberec	24613	LESS&FOREST, s. r. o.	792	743 070
KI Liberec	24614	LESS&FOREST, s. r. o.	2 715	2 617 001
KI Liberec	24615	LESS&FOREST, s. r. o.	2 604	2 619 570
KI Liberec	24616	LESS&FOREST, s. r. o.	540	625 120
KI Liberec	24761	LESS&FOREST, s. r. o.	965	582 779
KI Liberec	24972	LESS&FOREST, s. r. o.	2 639	3 398 472
KI Liberec	24973	LESS&FOREST, s. r. o.	1 106	1 314 904
KI Liberec	24974	LESS&FOREST, s. r. o.	1 693	1 806 492
KI Brandýs n. L.	18781	Lesy Tábor	3 795	2 398 794
KI Frýdek-Místek	11053	Lesy Beskydy, a. s.	1 800	627 890
KI Šumperk	12537	Lesy Jedlí, s. r. o.	842	405 713
KI Zlín	13820	Lesy Lukov, a. s.	2 180	1 575 600
KI Brandýs n. L.	18784	Lesy NOLY, s. r. o.	624	716 570
KI Jihlava	19161	Lesy Pelhřimov, a. s.	2 490	2 212 835
KI Jihlava	19164	Lesy Pelhřimov, a. s.	2 333	2 492 028
KI Brandýs n. L.	17932	LESY ROKYTA, spol. s r.o.	162	-27 268
KI Plzeň	22030	LS Královský Hvozď, a. s.	3 990	829 038
KI Plzeň	22120	LS Královský Hvozď, a. s.	1 106	407 357
KI Plzeň	22110	LST, a. s.	8 964	3 807 699
KI Šumperk	12173	Luděk Plachý	700	564 523
KI Jihlava	15445	MADREV, s. r. o.	3 764	2 836 984
KI Choceň	16164	Malesspol, s. r. o.	860	684 337
KI Šumperk	12292	Moravia les, s. r. o.	1 420	850 938
KI Plzeň	21650	Obnovitelné zdroje, s. r. o.	700	431 450
KI Plzeň	21680	Obnovitelné zdroje, s. r. o.	1 400	1 213 495
KI Frýdek-Místek	10107	Opavská lesní, a. s.	630	225 777
KI Šumperk	12174	Opavská lesní, a. s.	1 963	1 404 214
KI Brandýs n. L.	17412	p. Novák	804	672 270
KI Brandýs n. L.	17413	p. Novák	1 229	864 940
KI Brandýs n. L.	17695	p. Novák	348	209 452
KI Brandýs n. L.	18787	p. Novák	735	652 865
KI Brno	14131	PETRA, spol s r. o.	796	887 229
KI Brno	14132	PETRA, spol s r. o.	3 689	3 031 921
KI Brno	14133	PETRA, spol s r. o.	2 089	1 968 265
KI Brno	14134	PETRA, spol s r. o.	2 469	2 820 131
KI Brno	14135	PETRA, spol s r. o.	2 108	2 042 841

KI Brno	14136	PETRA, spol s r. o.	1 995	1 151 402
KI Brno	14423	PETRA, spol s r. o.	811	760 919
KI Brno	14442	PETRA, spol s r. o.	962	686 584
KI Brno	14461	PETRA, spol s r. o.	1 387	1 080 680
KI Jihlava	14823	PETRA, spol s r. o.	4 400	3 077 087
KI Brno	14992	PETRA, spol s r. o.	3 765	2 446 778
KI Jihlava	15045	PETRA, spol s r. o.	1 684	714 594
KI Jihlava	15046	PETRA, spol s r. o.	1 760	1 025 794
KI Jihlava	15047	PETRA, spol s r. o.	1 234	834 571
KI Jihlava	15048	PETRA, spol s r. o.	1 284	917 083
KI Jihlava	15049	PETRA, spol s r. o.	1 876	1 262 440
KI Jihlava	15081	PETRA, spol s r. o.	1 059	622 111
KI Jihlava	15082	PETRA, spol s r. o.	1 057	520 156
KI Jihlava	15083	PETRA, spol s r. o.	1 791	1 517 460
KI Jihlava	15084	PETRA, spol s r. o.	1 370	714 191
KI Jihlava	14824	Prchal Miroslav	640	518 500
KI Jihlava	14825	Prchal Miroslav	890	716 420
KI Frýdek-Místek	10429	Rostislav Jurdič	1 256	273 260
KI Frýdek-Místek	10439	Rostislav Jurdič	1 300	246 155
KI Frýdek-Místek	10108	Rudolf Blahuš	970	489 712
KI Frýdek-Místek	10109	Rudolf Blahuš	300	41 409
KI Zlín	13606	SLS Klášťov	834	496 139
KI Brno	14576	SOLITERA, spol. s r. o.	880	622 706
KI Brno	14577	SOLITERA, spol. s r. o.	1 400	1 060 420
KI Teplice	18203	SOLITERA, spol. s r. o.	4 307	3 357 264
KI Teplice	18204	SOLITERA, spol. s r. o.	893	342 105
KI Brandýs n. L.	18785	SOLITERA, spol. s r. o.	1 309	1 030 917
KI Plzeň	21254	SOLITERA, spol. s r. o.	4 600	4 487 950
KI Plzeň	21257	SOLITERA, spol. s r. o.	705	623 248
KI Plzeň	21258	SOLITERA, spol. s r. o.	473	440 390
KI Plzeň	22050	SOLITERA, spol. s r. o.	1 091	914 113
KI Plzeň	22090	SOLITERA, spol. s r. o.	1 137	587 185
KI Plzeň	22331	SOLITERA, spol. s r. o.	5 535	4 124 814
KI Plzeň	22333	SOLITERA, spol. s r. o.	675	690 970
KI Plzeň	22334	SOLITERA, spol. s r. o.	990	1 051 720
KI Plzeň	22410	SOLITERA, spol. s r. o.	8 350	8 175 675
KI Plzeň	22440	SOLITERA, spol. s r. o.	1 280	1 363 410
KI Karlovy Vary	22623	SOLITERA, spol. s r. o.	3 933	2 000 484
KI Karlovy Vary	22861	SOLITERA, spol. s r. o.	5 133	2 893 224
KI Karlovy Vary	22862	SOLITERA, spol. s r. o.	798	372 136
KI Karlovy Vary	22864	SOLITERA, spol. s r. o.	561	301 004
KI Karlovy Vary	22943	SOLITERA, spol. s r. o.	777	235 153
KI Karlovy Vary	22944	SOLITERA, spol. s r. o.	1 045	396 986
KI Teplice	23325	SOLITERA, spol. s r. o.	965	826 321
KI Šumperk	12172	Stora Enso Timber Ždírec, s.r.o.	3 422	4 155 170
KI Šumperk	12295	Stora Enso Timber Ždírec, s.r.o.	2 091	2 424 960
KI Šumperk	12312	Stora Enso Timber Ždírec, s.r.o.	1 080	1 163 070
KI Šumperk	12322	Stora Enso Timber Ždírec, s.r.o.	880	1 043 000
KI Šumperk	12333	Stora Enso Timber Ždírec, s.r.o.	1 285	1 453 970
KI Šumperk	12965	Stora Enso Timber Ždírec, s.r.o.	4 222	4 230 995
KI Choceň	16167	Stora Enso Timber Ždírec, s.r.o.	3 320	3 769 270
KI Choceň	16168	Stora Enso Timber Ždírec, s.r.o.	3 220	3 047 355
KI Jihlava	19163	Stora Enso Timber Ždírec, s.r.o.	2 797	1 937 010
KI Liberec	24742	Stora Enso Timber Ždírec, s.r.o.	3 464	3 478 800
KI Zlín	11750	Timber Production, s. r. o.	4 830	2 500 055
KI Plzeň	22040	Triumfa, s. r. o.	731	449 941
KI Teplice	23621	UNILES, a. s.	1 515	673 837
KI Teplice	24061	UNILES, a. s.	4 435	4 796 147
KI Teplice	24063	UNILES, a. s.	3 882	3 548 063
KI Teplice	24191	UNILES, a. s.	5 398	6 649 124
KI Teplice	24192	UNILES, a. s.	2 910	3 718 905
KI Karlovy Vary	22626	Zd. Drobilek Lesnictví-Vitriolka	892	549 940

Saldo bylo vypočítáno jako rozdíl mezi cenou za prodej dříví a cenou nabídnutou za služby těžebních činností
Aktualizováno k 1. 1. 2006

privatizace bytů je dobře promyšlená

V posledním době se hodně hovoří o aktualizaci kategorií budov a staveb. Proto jsme o rozhovor na toto téma požádali vedoucího odboru investic Ing. Ivana Fráňu.

Jedná se při aktualizaci kategorií budov a staveb zejména o bytové objekty?

— Samozřejmě ne, jde o aktualizaci kategorií všech budov a staveb. U našeho podniku se jedná o dlouhodobý majetek stavebního charakteru v pořizovací hodnotě vyšší než 15,4 miliardy Kč. Cílem aktualizace je vytvořit systémové rozčlenění staveb na ty, které jsou nezbytné k zajištění úkolů LČR, na ty, které jsou pro podnik komerčně využitelné, a pokud pomínou skupinu z určitých důvodů blokováného majetku (církve, řády, kongregace, restituce), zbývá skupina budov a staveb zbytných, tedy majetku určeného k prodeji.

U administrativních a provozních budov se tato aktualizace jeví naprosto pochopitelná. Ale jak proběhne aktualizace u bytových objektů?

— V první řadě je třeba si uvědomit, že bytové hospodářství u LČR vykazuje každoroční ztrátu ve výši 35–40 mil. Kč. Spravujeme více než 3,5 tisíce bytů, vzhledem k legislativě je však řada z nich pro LČR i do budoucna nedostupná. Část jich je obsazena nájemníky mimo LČR, u řady objektů je nájemní smlouva na dobu neurčitou apod. Pro zabezpečení vlastních provozních potřeb (byty pro revírniky, oborníky) potřebujeme pouze kolem 1/3 ze stávajícího počtu bytů. Jde zejména o lokality, kde neexistuje trh s byty. Dalším, a zdaleka ne nepodstatným momentem, je deregulace nájemného podle zákona č. 107/2006 Sb., který nabyl účinnosti

31. března 2006. Vzhledem k tomu, že značná část našich budov byla postavena ve stylu lesoven, hájoven a zemědělských usedlostí, není výjimkou, že byty velikostí podlahové plochy značně převyšují republikový průměr. A nájemné se odvozuje z této plochy.

Můžete to vysvětlit podrobněji?

— Na základě zákona 107/2006 Sb. o jednostranném zvyšování nájemného z bytu začne od 1. července 2007 postupná deregulace nájemného tak, aby byla dokončena k 1. lednu 2011. Nejedná se tedy o skokové řešení, ale v průběhu 4 let má postupně dojít k tzv. cílové hodnotě nájemného, která odpovídá dolní hladině výše smluvního nájemného v dané lokalitě.

Co si máme představit pod pojmem cílová hodnota nájemného?

— Pokud hovoříme o cílové hodnotě nájemného, máme na mysli hodnotu měsíčního nájemného za 1 m² podlahové plochy bytu. Tento údaj zpracovává ministerstvo financí a vychází z tzv. základních cen bytů v jednotlivých lokalitách, a to ve vazbě na statistiku kupních cen nemovitostí.

— Při této příležitosti bych chtěl pouze upozornit naše čtenáře, že pojem podlahová plocha bytu je nyní definován odlišně od zrušené vyhlášky č. 176/1993 Sb. Podlahovou plochou bytu je nyní součet podlahových ploch všech místností bytu a jeho příslušenství, a to i mimo byt, pokud jsou užívány výhradně nájemcem bytu. Podlahová plocha sklepů, které nejsou místnostmi, a podlahová plocha balkonů, lodžii a teras se započítává pouze jednou polovinou.

Jestli tomu dobře rozumím, již změnou definice podlahové plochy dochází ke zvýšení nájemného?

A co koeficient slevy u služebního bytu?

— Ano, máte pravdu. Změna zákonné definice podlahové plochy vede ke zvýšení nájemného. Souběžně se změnou stanovení zvýšeného nájemného od 1. ledna 2007 dochází k postupnému snižování slevy uplatňované pomocí koeficientu služebního bytu. Pro letošní rok byl v původní výši, tedy 0,33, pro rok 2007 je stanoven v hodnotě 0,46. Dochází tak k součtu navýšení za jednostranné zvýšení nájemného dle zákona a současně i k jeho úpravě nově stanoveným koeficientem. Koncem deregulace nájemného k 31. 12. 2010 končí i slevy u služebních bytů.

Nový výpočet nájemného pro rok 2007, již ve smyslu zmíněného zákona, měli nájemníci obdržet do konce měsíce září 2006. Můžete stručně naznačit, jakým způsobem bylo nové nájemné vypočteno?

— Údaje nezbytné pro zvýšení nájemného byly získány ze zákona a ze Sdělení MMR č.333/2006 Sb. ze dne

20. června 2006, publikovaného ve Sbírce zákonů částka č. 102 dne 30. června 2006. Velikostní zařazení obce, kde se předmětný byt nachází, bylo provedeno v souladu s přílohou č. 1 Sdělení. Výchozím podkladem pro výpočet bylo aktuální měsíční nájemné za 1 m² podlahové plochy bytu. V této výši není započítána úhrada za vybavení bytu ani jiné platby spojené s užíváním bytu.

A jak je to tedy s vybavením bytu?

— Úhrada za vybavení bytu se stala smluvním ujednáním. Na tuto možnost smluvního ujednání již pamatuje úprava ustanovení § 696 Občanského zákoníku.

Je zřejmé, že vzhledem k podlahové ploše bytu a lokalizaci stavby může zvýšení nájemného po roce 2010 v mnohých případech dosáhnout výše, která se přiblíží splátkám za hypotéku. Je možné v takovém případě vytvořit pro pracovníky LČR přijatelné ekonomické podmínky?

— Souběžně se změnou statutu a podmínkami užívání služebního bytu vedení podniku v letošním roce schválilo vytvoření „fondu bytové politiky“. Tento fond je určen pro pracovníky LČR. Půjčky z tohoto fondu se poskytují pouze pro zakoupení, výstavbu či rekonstrukci bytu do osobního vlastnictví zaměstnance a pro převod členství v bytovém družstvu vázaného na nájem bytu zaměstnanci. Vše pod podmínkou vlastního bydlení

zaměstnance. Půjčka z fondu bytové politiky je poskytována v rozsahu 50 000 – 600 000 Kč jako bezúročná, doba splátek činí 10 let. Zde bych pouze upozornil na skutečnost, že půjčka není určena ke splátkám hypoték u bankovních domů.

Na jedné straně realita deregulace nájemného a nutnost postupného odbourání koeficientu nájemného u služebních bytů, na straně druhé možnost výhodné půjčky, která může významně přispět k nákupu nemovitosti od LČR, případně k pořízení jiného bydlení. Ale důležité také je, za jaké ceny budou zaměstnancům objekty, ve kterých bydlí, prodávány.

— Ano, máte pravdu. Jedná se o promyšlenou strategii na jejímž konci lze vidět privatizaci naprosté většiny bytových objektů, které dnes spravují LČR. A pokud se týká stanovení cen prodáváných nemovitostí, budou se řídit pracovním postupem, který v současné době již dopracovává Odbor majetku. Bližší informace vám jistě poskytne osoba nejpovolanější, vedoucí odboru Ing. Jiří Stonavský.

— (red)

Poznámka redakce: Rozhovor na téma stanovení cen u prodáváných nemovitostí přineseme v některém z dalších čísel našeho časopisu.

tentokrát o Lesu zdar

Protože si velmi ceníme vašeho názoru, dovolujeme si vám připomenout naši měsíční anketu připravenou odborem marketingu a PR a zároveň děkujeme všem, kteří se jí již zúčastnili.

Anketní otázka je umístěna na intranetu, kde můžete odpovídat pomocí interaktivního dotazníku, nebo svůj námět můžete vhodit do „Zelených schránek“. Pokud si vyberete druhou možnost, která umožní se na dané téma více rozepsat, označte prosím list literou A. Každý 1. den v měsíci je uveřejněna otázka nová.

— V říjnu jste poprvé dostali do rukou náš nově upravený časopis. Lesu Zdar prošel poměrně zásadními změnami a má zcela jiný styl. Velmi důležitá proměna nastala především v barvách, grafickém rozložení, kvalitě fotografií a materiálu. Už na první dotek nové číslo překvapilo úplně jiným druhem

papíru, než na jaký jsme byli až dosud zvyklí. Naším cílem bylo, aby náš časopis působil moderněji, ale zároveň dobře reprezentoval. A jak se nám to povedlo? Protože je Lesu Zdar váš časopis, využijte prosím možnost sdělit nám svůj názor. Všechny nápady, připomínky i kritika jsou velmi vítané.

— Ze všech respondentů bude každý měsíc vylosován jeden, který získá dárek. Za měsíc říjen to byl Ing. Jaromír Latner. Blahopřejeme. Samozřejmě chápeme, že někteří z vás budou chtít odpovídat anonymně. Za náš zpracovatelský tým slibujeme naprostou diskrétnost a respekt ke všem námětům.

— Odbor marketingu a PR

podzimní vypouštění raků říčních do přírody

Podzimní vypouštění raků říčních (*Astacus astacus*) do volné přírody má na Správě toků – oblast povodí Labe již čtyřletou tradici. Raci jsou vypouštěni do pečlivě vybraných vodních toků ve správě Lesů České republiky.

Také koncem letošního října byly vypuštěny desítky raků říčních do Janovského potoka nad vesnicí Spy u Nového Města nad Metují. Vypouštění raků probíhalo za krásného slunného počasí pod odborným dohledem Dr. Miloše Holzera, předního specialisty na chov raků v České republice. Vypouštění začalo po předchozím vyrovnání teploty vody v plastových nádobách, ve kterých byli raci přepravováni, s teplotou vody v potoce.

Na vysvobozených racích bylo vidět, že jim dlouhá cesta z olomoucké líhně neuškodila. Čile reagovali na proudící vodu a okamžitě si začali hledat vhodný úkryt v tůních, pod kameny a kořeny stromů.

— Pracovníci správy toků se pak vydali do Orlických hor na Koutecký potok u Mnichové a na Liberský potok v Liberku, aby i zde vypustili desítky raků, neboť i tato místa byla vytipována jako optimální pro osídlení rakem říčním. Výběru vhodných lokalit předcházely nezbytné odběry vzorků živočišného spektra dna toků, analýza kvality vody, posouzení možnosti úkrytu v korytech toků a další šetření. Přípravné práce probíhaly na řadě vytipoovaných toků již od května a byly hrazeny z podnikového Programu 2000.

— Ve středu 25. října bylo v uvedených třech lokalitách vypuštěno celkem 100 raků obou pohlaví. Toto množství je dostačujícím základem pro vznik nových populací. Rak říční se tak díky péči ochranářů a pracovníků Lesů České republiky opět vrací do míst svého původního výskytu. Pracovníci Správy toků – oblast povodí Labe, Hradec Králové, jsou i nadále připraveni pomáhat návratu raka říčního do dalších lokalit vhodných pro jeho existenci. — Jan Brandejs, Ředitelství LČR

LČR získaly certifikáty ISO 9001:2000 a CFCS 1004:2005

Lesy České republiky ukončily 5. října tohoto roku proces implementace integrovaného manažerského systému. Podnik Lesy ČR totiž úspěšně absolvoval certifikační audit firmou Bureau Veritas Certification Czech Republic, s. r. o. Proto obdržel příslušné certifikáty systému managementu jakosti (QMS) podle referenčního standardu ISO 9001:2000 a spotřebitelského řetězce lesních produktů (C-o-C) podle standardu CFCS 1004:2005.

Podnik Lesy ČR tímto aktem deklaruje, že v rámci QMS prokázal svoji schopnost trvale poskytovat produkty, které splňují požadavky zákazníka a další příslušné požadavky předpisů. Lesy ČR mají v úmyslu zvyšovat spokojenost zákazníka efektivní aplikací tohoto systému, včetně dalších procesů pro jeho neustálé zlepšování, a ujišťováním o shodě s požadavky zákazníka a s příslušnými požadavky předpisů. Zároveň podnik Lesy ČR deklaruje, že splnil požadavky na C-o-C stanovené normou tak, aby jeho příslušná prohlášení, případně značky vztahující se k původu suroviny použité v prodáváných (předávaných) produktech byly uznány jako důvěryhodné a spolehlivé.

— Lesy České republiky budou neprodleně pokračovat v rozšiřování integrovaného manažerského systému implementací systému environmentálního manage-

mentu (EMS) podle normy ISO 14001:2004 a systému managementu BOZP (SMS) podle specifikace OHSAS 18001:1999.

— Lesy České republiky se zařadily mezi další firmy, které těmito certifikáty disponují. Věříme, že oba certifikáty vzbudí mezi našimi zákazníky větší míru důvěry a že i nadále budou s našimi službami spokojeni. Získání certifikátu je dalším krokem ke zlepšení jména Lesů ČR v očích veřejnosti.

— Ekonomický ředitel Lesů České republiky RNDr. Vladimír Veselý říká: „Děkuji všem vedoucím organizačních jednotek Lesů ČR, manažerovi jakosti, týmu interních auditorů a všem zaměstnancům podniku za odpovědně odvedenou práci a za příkladný a profesionální přístup k procesu certifikace. Věřím, že tento úspěch přinese užitek nám všem.“ — Bc. Tomáš Vyšehlík, tiskový mluvčí

jde především o to, umět se pochlubit

Novým tiskovým mluvčím LČR je od 1. 9. 2006 Tomáš Vyšohlíd. Ve funkci nahradil Alexandru Křížkovou, která nastoupila na mateřskou dovolenou. Vyšohlíd se tak zařadil mezi členy Odboru marketingu a PR LČR. Položili jsme mu na začátek několik otázek:

Když se vás někdo zeptá, kdo je Tomáš Vyšohlíd, co odpovíte?

— Tak dnes už samozřejmě řeknu, že jsem tiskovým mluvčím Lesů ČR. Ale pokud chcete vědět něco více o mně, vystudoval jsem žurnalistiku na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Do společnosti Lesy ČR přicházím ze svého působení v PR agentuře AMI communications. Dříve jsem zastával funkci tiskového mluvčího v Podpůrném a garančním rolnickém a lesnickém fondu, a. s. (zkráceně PGRLF, a. s.), který spadá pod Ministerstvo zemědělství ČR.

Vaše tvář tedy není zase tak neznámá?

— Tak na to se asi nemůžete ptát mě. Ale v minulosti jsem působil i v médiích. Například v Českém rozhlasu Hradec Králové, na rádiu OK, Profil nebo pak na rádiu Impuls. Mimo jiné ale i v televizi TV3 nebo v České televizi.

Jak se v LČR zatím cítíte?

— Musím asi hned na začátek mnohým lidem z LČR moc poděkovat za velmi vřelé přijetí. Jinak v agrárním sektoru jsem už působil, proto si myslím, že vztah k přírodě a svému okolí mám. Teď se jen musím vypořádat s tou správnou lesnickou rétorikou.

Co si myslíte, že je třeba změnit v prezentaci podniku v očích novinářů?

— Myslím si, že jim musíme více nabízet pozitivní zprávy. Jak už jsem to napsal do dopisu, kterým jsem se zaměstnancům představil, je třeba, abychom se nebáli, velmi zjednodušeně řečeno, „s čímkoliv se pochlubit“. Pokud všichni chceme, aby lidé věděli o práci LČR, tedy zejména o každodenní práci v lese, je důležité nabízet novinářům informace.

Jak trávíte svůj volný čas? Co vaše koníčky, záliby?

— Asi se mi budete divit, ale svět médií je pro mě něčím stále fascinujícím, proto mou největší zálibou jsou média. Ráno začínám rádiem, pak si přečtu noviny, potom pročtu internetové servery a večer se dostávám k televizi. Dívat se můžu opravdu na všechno, od seriálů, reality show, zpráv až po dokumenty a CNN.

— Jinak moc rád cestuji a jako asi jeden z mála létám moc rád letadlem. Mám rád dobré jídlo a pití, dobrou hudbu a společnost lidí. Velkým koníčkem je samozřejmě můj pes, se kterým chodím rád na procházky do lesa nebo za turistikou. Někdy si říkám, že můj pes je větším turistou než já.

Jaký je váš vztah k lesům?

— Pocházím z Kralicka na Orlickoústecku, a dokonce snad mohu říct, že rodiče dodnes bydlí hned u lesa. Každoročně chodím na vrchol Kralického Sněžníku

BC. TOMÁŠ VYŠOHLÍD (24)

Působil jako tiskový mluvčí v PGRLF, a. s., (organizační složka Ministerstva zemědělství), dále v PR agentuře AMI communications, s. r. o., jako account executive a ve společnosti Tiscali telekomunikace, a. s.

Z jeho působení v médiích: ČT1, ČT24, TV3, Rádio Impuls a Rádio Info, Český rozhlas Hradec Králové, Rádio OK, Profil ad. Moderoval např. veletrhy STAVOTECH 2002 a ELEKTROFEST 2003, plesy a další společenské události.

Vystudoval žurnalistiku na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Dále získal státní všeobecnou zkoušku z německého jazyka na Soukromé jazykové škole.

a občas se vydávám s KČT na známou cestu „přes tři hrady“.

— Jinak rád houbařím, s babičkou občas zajdu na sběr bylinek. Myslím si, že od útlého věku jsem vztah k přírodě a potažmo k lesům měl vždycky kladný, a nebyl snad víkend, abych se tam nevydal. Teď, když je příležitost, vezmu občas kolo a psa a vyrazím. — red.

jak se reklamní kampaň vyhodnocuje

Pokračujeme v našem seriálu o vnímání image Lesů ČR. Možnosti, jak naši image v očích nejen laické veřejnosti zlepšit, jaké komunikační nástroje a strategie použít, bychom mohli podhalit právě v dnešní kapitole.

Pro zlepšení identifikace a pozice společností využíváme tzv. komunikační mix, tedy marketingové nástroje, mezi které patří např. sponzoring, práce s veřejností a reklama. Slovo reklama pochází z řeckého výrazu „reklamare“ neboli „znovu vykřikovat“ a v současné době tento pojem zahrnuje veškeré aktivity, které podporují zájem veřejnosti o danou problematiku. Dilema nastává v případech rozhodování o nejvhodnější formě použité reklamy. Jak na to?

STANOVENÍ CÍLOVÉ SKUPINY

V první řadě je důležité stanovit si cíle a poslání naší propagace, jakou skupinu chceme oslovit, co a jakým způsobem chceme sdělit, jaký nosič použijeme a jak budeme vyhodnocovat úspěšnost reklamní kampaně. Zvláště poslední bod je velice důležitý, a přesto v minulosti značně opomíjený. Neboť abychom mohli dělat svou práci dobře, je nutné mít za sebou neustálou zpětnou vazbu, kterou je zapotřebí vyhodnocovat a průběžně tomu přizpůsobovat všechny kroky komunikačních projektů.

— Jak vyplynulo z našeho trackingového výzkumu realizovaného firmou IBRS, zaměstnanci často vnímají reklamy jako zbytečné („Nevidím v tom smysl, lepší je komunikovat na osobní bázi“) a zavádějící („Lidé si

pak myslí, že si v lese mohou dělat co chtějí“) nebo dokonce zastávají názor, že propagace je zcela zbytečná („Nesmyslné utrácení peněz, vždyť lidé musí vědět, co děláme“).

— Pokud se týká hodnocení naší celoplošné kampaně veřejností, udělalo nám velkou radost zjištění, že 93 % respondentů, kteří znají reklamu na Lesy ČR, ji hodnotí kladně (graf 1). Přitom jako nejznámější médium byl označen billboard, což vzhledem k dominantnímu postavení tohoto nosiče v kampani je celkem logické. A co je pro nás nejdůležitější – kampaň má významný pozitivní vliv na vnímání naší image, neboť respondenti, kteří billboardy zaznamenali, ji hodnotí lépe (graf 2)! Dopad kampaně je tedy jednoznačný. A výsledky průzkumu nás přesvědčily o nutnosti zabývat se daným tématem hlouběji.

SROZUMITELNOST KAMPANĚ

Především nás zajímalo, do jaké míry je pro veřejnost kampaň atraktivní a srozumitelná. Na tyto atributy jsme se ptali pouze respondentů z řad laické veřejnosti, tedy cílové skupiny, pro kterou byl design kampaně navržen. V rámci našeho výzkumu jsme oslovili 450 osob. Pro testování jsme zvolili dva poslední projekty – „Život v lese, les v životě“ a „Máme lístek pro všechny“. Dva ze

Máme lístek
pro všechny!
Otevírací doba:
24 hodin denně
365 dní v roce

Sázíme na budoucnost

www.lesy.cz

Lesy České republiky

tří respondentů hodnotí obě kampaně jako atraktivní. Přičemž prezentace „Život v lese, les v životě“ byla pro respondenty lákavější (při vzájemném porovnávání vyhrála u tří ze čtyř respondentů). Působila na naši veřejnost kvalitněji a přesvědčivěji, přestože kampaň „Máme lístek pro všechny“ byla hodnocena jako originálnější a nápaditější.

— Samozřejmě nás také zajímalo, jaký motiv reklamy by oslovení uvítali. Nepřekvapilo nás, že mezi nejčastěji uvedené patřily stromy, les, zeleň a zvířata. Novinkou pro nás byla skutečnost, že mnohem více se veřejnosti dotýkají emoční sdělení zaměřená na ochranu životního prostředí a péči o les než rekreační funkce lesa. V rekreační funkci lesa lidé spíše „prahnou“ po konkrétních informacích (cyklotrasy, uzavírky, doporučení na výlety atd.) Emoční reklama v této oblasti není tolik efektivní. Dá se tedy říci, že slogany „Vstupte bez klepání“, „Máme lístek pro všechny“ jsou spíše doprovodné, ale ne zcela fungují jako environmentální komunikační linka zaměřená na emoce, pokud v imageové kampani stojí samostatně.

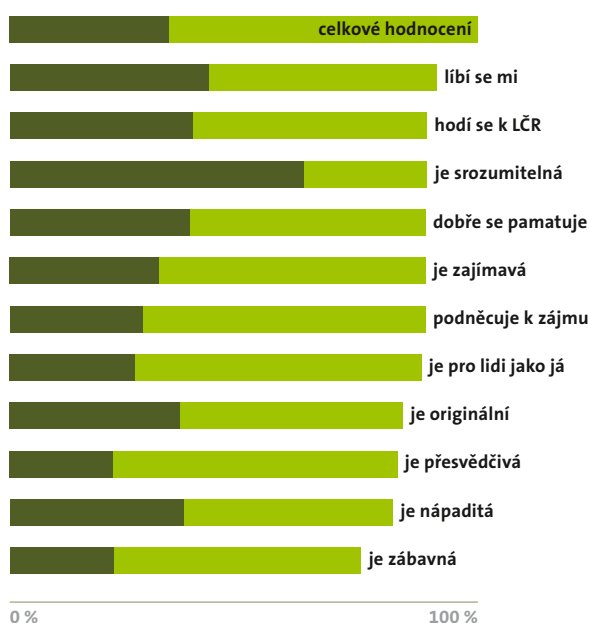
SÁZÍME NA BUDOUCNOST

Na podkladě našich výsledků jsme iniciovali i novou podzimní outdoorovou kampaň „Sázíme na budoucnost“ a doufáme, že se líbí a že zaujme ještě více než její předchůdkyně. Základním cílem bylo kladení důrazu na společnost, která rozvíjí les pro budoucnost, na společnost, která se chová zodpovědně a je šetrná k přírodě. Společnost, která perfektně dokáže harmonizovat synergii environmentální a ekonomické funkce lesa. K tomu byla vybrána fotografie, která evokuje pohodu a sounáležitost různých generací (obr. billboard).

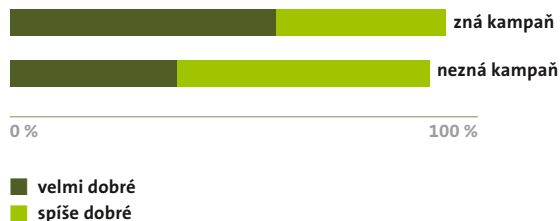
— Výsledky výzkumu jsou také důležité pro nastavení dlouhodobé kontinuity komunikace. Již se těžko může stát, aby kampaně na sebe vzájemně nenavazovaly, nebo aby se v celoplošných imageových kampaních dominantně používala rekreační funkce střídavě s environmentální. Tak tomu bylo v minulosti a výsledný efekt hodnocení image se snižoval.

— Další velmi významnou a pozitivně hodnocenou formou naší prezentace jsou akce pro veřejnost. Jak vyplývá z našeho výzkumu, nejznámější jsou Dny s Lesy ČR. Pokud bychom chtěli vyslovit myšlenku „Dnů“ v duchu nové kampaně, použili bychom motto „Sázíme na budoucnost“. A výsledky jsou skutečně výborné, neboť v letošním roce se „Dnů“ zúčastnilo již neuvěřitelných 4 452 dětí. Velký dík patří všem zaměstnancům, kteří neváhají obětovat svůj volný čas a věnují svou pozornost práci s našimi nejmladšími. — OMPR

Hodnocení reklamy na Lesy ČR – veřejnost

Hodnocení celkové image

svatohubertská slavnost se vydařila i letos

Každou první říjnovou sobotou ožívá barokní areál v Kuksu Svatohubertskou slavností, letos už potřinácté. I když počasí nebylo velkolepé podívané úplně nakloněno, sešly se v barokním areálu tisíce návštěvníků. Mezi návštěvníky procházeli rovněž muži a ženy v zelených stejnokrojích. Všichni měli liščí límec a sametový zelený plášť, znak s loveckým rohem na prsou a klobouk se svatohubertským jelenem. Ano, tipujete správně, takto se oblékají pouze členové svatohubertského řádu.

Slavnosti mají připomenout Šporkovu dobu přelomu 17. a 18. století, kdy byl Kuks lázeňským sídlem pro významné hosty. Všichni členové Řádu svatého Huberta musí splnit dvě podmínky: více než deset let vykonávat právo myslivosti a být pokřtěni. Řád byl tajně obnoven ještě za komunistického režimu, ale až v roce 1992 dostal oficiální punc a byl zaregistrován ministerstvem vnitra. Nelze říci, kolik členů řád má, je to mystérium. Do dnešních dob platí stanovy sepsané právě hrabětem Šporkem.

BÝT ČLEMEM STAROBYLÉHO ŘÁDU SVATÉHO HUBERTA JE ČEST

— Řád klade důraz na etiku myslivosti, ctnosti a ideály hlávané rytíři už od středověku, třeba pomoc bližnímu v nouzi. Ten, kdo se ztotožní se stanovami a posláním řádu, písemně požádá o vstup. Žádost projde radou mistrů, která posoudí, zda kandidát je vhodný. Pak je určitá doba, kdy žadatel poznává ostatní členy a oni jeho, a teprve potom o něm hlasuje shromáždění členů a rytířů. Když se stane rytířem řádu, má právo nosit dědičný rodový erb. Zakladatel řádu hrabě Špork měl právo udělovat nižší šlechtické tituly, z nichž je rytířský ten nejnižší.

— Řád je ojedinelý tím, že do něj mohou vstupovat i ženy, jeho členkou byla i ruská carevna. Každý člen je veden k tomu, aby byl především rytířem ducha, rytířem ve svých postojích a myšlenkách. Musí být v životě čestný, myslivcům být příkladem a dodržovat určité etické kodexy, které jsou přísnější, než je třeba u myslivců zvykem.

VÝLET DO MINULOSTI

Celý areál barokního zámku a jeho okolí se tak na celý víkend zahalily do zelena. Návštěvníci Kuksu se mohli přenést o tři století do minulosti při ukázkách dobových tanců nebo při sledování tradiční Hubertovy jízdy. Hrdost, která patřila patronovi myslivosti, svatému Hubertovi, byla cítit všude kolem. Potřinácté se tak sjeli vyznavači lovu na největší slavnosti věnované tomuto druhu zábavy. Během programu měli možnost vidět ukázky snad všech podob mysliveckého řemesla.

— Program byl zahájen nástupem členů Řádu svatého Huberta v slavnostních uniformách. Příznivci kynologie pak obdivovali ukázky výcviku norníků a ohařů. Jezdci na koních předvedli hubertskou jízdu neboli hon na lišku. Vyzkoušet dobrou mušku bylo možné i na laserové střelnici. Velkou show připravili sokolníci z Brna. Poutavě vyprávěli o výcviku dravců a pověrách, které o nich panují. Hlasovou dovednost a správný výběr pomůcek museli prokázat soutěžící při mistrovství republiky ve vábení jelenů. Jejich výkony sklízely zasloužený potlesk.

— Pro děti byla v přilehlých zahradách připravena spousta soutěží v rámci Dne s Lesy ČR, a také netradiční divadlo. V zámeckém parku si děti mohly vyzkoušet svoje znalosti na Stezce lesnické moudrosti. Připravena byla také aukce dětských obrázků s mysliveckou tematikou. Výtěžek půjde na konto Světluška.

ŘÁD NEPŮSOBÍ POUZE V ČESKU

Letošní ročník se nesl ve znamení příhraniční spolupráce. Řád svatého Huberta má totiž svá působišť také v Německu, Rakousku, Švýcarsku nebo Polsku. Od našich severních sousedů přijela nejen řada účastníků, ale také účinkujících. Zajímavé bylo například vystoupení tanečního souboru Campanella z Wroclavi, který předvedl středověké tance. Doufáme, že sedm tisíc návštěvníků letošních slavností bylo spokojeno. Jedinou vadou na kráse tak bylo snad jen počasí, které se pro příští rok určitě polepší.

— Mgr. Martin Sýkora, s příspěvím BM KD a MFD

do Opočna se opět sjeli sokolníci

Na 110 sokolníků se svými dravci přijelo na letošní už 39. sokolnické setkání s mezinárodní účastí v Opočně, aby se ve dnech 12. – 14. října zúčastnili lovů. Sjeli se sem nejen z celé České republiky, ale i z dalších evropských zemí – Polska, Slovenska, Rakouska, Německa, Belgie, Anglie a Irska, ale také ze Spojených států amerických a dokonce ze vzdáleného Hongkongu.

Na nádherném nádvoří opočenského zámku proběhlo ve čtvrtek 12. října slavnostní zahájení celého setkání, a to za účasti zástupců samosprávy města, státní správy myslivosti, státní veterinární správy, mysliveckých sdružení, majetků Jana Kolowrata Krakowského, Kristiny Colloredo-Mansfeldové, podniku Lesy České republiky a dalších.

— Slavnostní nádech celé události vnuknuly úvodní fanfáry loveckých rohů, po kterých následovaly oficiální proslovy. Hned potom se už ale sokolníci rozjeli do jednotlivých honiteb v Královéhradeckém a Padubickém kraji. Předseda Klubu sokolníků Českomoravské myslivecké jednoty Ing. Petr Zvolánek vysvětluje: „Právě tady na zámku v Opočně byl v listopadu v roce 1967 založen Klub sokolníků a od té doby se zde proto pořádají každoroční setkání sokolníků. Protože náš Klub je členem Mezinárodní asociace pro sokolnictví a ochranu dravců, přijíždějí k nám také mnozí sokolníci z ostatních, celkem 40 členských zemí z celého světa. Třetinu dravců na letošním setkání tvoří orli skalní, třetinu sokolovití – především sokoli stěhovaví, rarozi velcí a rarozi lovečtí – a zbylou třetinu jestřábi lesní, káně Harrisova a káně rudoocasá.“ Už teď můžeme říci, že letošní setkání se po všech stránkách vydařilo, a to nejen díky perfektnímu počasí. Sokolníci se svými dravci se v honitbách mohli předvést v tom nejlepším světle – dravci byli skvěle vyčvičení, což se projevilo na večerních výřadech ulovené zvěře na nádvoří zámku. Výřad je další slavnostní akt, kdy za zvuků loveckých rohů je vzdána pocta ulovené zvěři. Celkem se za tři dny ulovilo přes 150 kusů zvěře, převážně zajíců a bažantů.

— Sokolníci ale nežijí jen lovem se svými dravci. Bez nadsázky lze říci, že podzimní lov je jen pomyslnou třešničkou na dortu. Především se celý rok starají o své svěřence a vedle jejich výcviku musí každodenně řešit i jejich potřebu kvalitního krmení a také zdravotní problematiku. V klubu sokolníků je také řada chovatelů dravců, kteří dokáží odchovat mláďata. Právě odchovy dravců se v posledních desetiletích staly jednou z hlavních činností sokolníků. Proto i Lesy ČR české sokolníky podporují. „České sokolnictví je jednou z tradičních hodnot, která si naši podporu jednoznačně zaslouží. Právě v odchovu mláďat a v jejich následném vypuštění zpět do přírody se čeští sokolníci řadí mezi nejúspěšnější, za což jim patří náš veliký obdiv,“ dodává Tomáš Vyšohlíd, tiskový mluvčí podniku Lesy ČR. Ročně sokolníci v České republice odchovávají necelé čtyři stovky mláďat, především nejvíce ohrožených sokolů, rarahů či orlů. Tak může být pokryta nejen potřeba dravců pro sokolnický výcvik či obměnu jedinců v chovných párech, ale mladí dravci mohou být vypuštěni do přírody. K tomu Ing. Zvolánek říká: „Protože každý sokolník má rád nejen ty dravce, které vlastní a cvičí, ale obdivuje je i v přírodě, pomáhá vždy tam, kde je zapotřebí. Řada z nás sokolníků tak pomáhá například při záchraně nejvzácnějších druhů dravců, především sokolů a rarahů. Jako zaměstnanec podniku Lesy České republiky pomáhám vypouštět sokolníky odchované mladé sokoly a rarahy do volné přírody, čímž se obnovují či posilují jejich zbytkové populace. Lesy ČR se už v roce 1995 připojily k záchrannému programu pro sokola a rarahu v České republice a od té doby jsme vypustili na tři desítky mladých dravců. Při tom spolupra-

cujeme s řadou dalších subjektů, které také vypouštění dravců realizují, téměř vždy ale na vypouštění participují sokolníci.“

— K vypouštění dravců, čili reintrodukcím, lesníci zatím použili 3 metody. Vždy jsou vypouštěni mladí sokoli nebo rarozi odchovaní svými biologickými rodiči, tj. párem sokolů nebo rarožů, nikdy ne člověkem. Jedině tak je zajištěno správné vtištění, tedy výchovou získané chování. Takto připravení dravci byli vypuštěni do přírody s použitím metody volného letu z vypouštěcí klece, upraveného sokolnického výcviku či adopce v hnízdě jestřábů lesních. Čtvrtá a ze všech metod nejvhodnější zatím ve spravovaných lesích nemohla být použita, protože k jejímu použití zatím orgány ochrany přírody nedaly povolení. Jedná se o vypouštění mláďat ze so-

kolnických chovů jejich adopcí v přirozených hnízdech. Je to velmi jednoduchá a nenáročná metoda, která s minimální pomocí člověka spolehlivě zajistí vyvedení většího počtu mláďat z přirozeného hnízda. Tím se zvyšuje počet jedinců, kteří přežijí a mohou se v dospělosti podílet na reprodukci druhu – mohou tedy sami hnízdit a vyvádět potomstvo.

— Pokud se teď ještě ptáte, proč je podpora těchto dravců důležitá, existuje jednoduchá odpověď. Právě snižování počtu až úplná absence mláďat v hnízdech sokolů a rarožů přivedla oba tyto druhy v Evropě na pokraj vyhynutí ve druhé polovině minulého století. Díky přísným ochranným opatřením včetně reintrodukcí jsou dnes jejich stavy stabilní, dokonce u sokola se počty hnízdních párů výrazně zvětšují.

— Na závěr snad jen dodejme, že sokolníkům skutečně nejde jen o lov. Dokladem toho je i odvěké sokolnické motto: „Nelovíme pro kořist, ale pro všechno to krásné při lovu.“ Všichni, kteří letošní 39. sokolnické setkání v Opočně navštívili, měli možnost se přesvědčit o tom, že toto prestižní evropské lovecké setkání je kromě lovu také společenskou událostí, kde se sokolníci z nejrůznějších zemí setkávají a vyměňují si zkušenosti či navazují nové známosti. Z tohoto pohledu bude pro ně setkání v Opočně v roce 2007 ještě významnější, neboť budou slavit 40. výročí založení svého Klubu. Už dnes se tak plánují oslavy, na které budou pozváni zástupci všech sokolnických klubů ze 40 členských zemí Mezinárodní asociace pro sokolnictví a ochranu dravců.

— Tomáš Vyšehlid

školkaři na exkurzi v Krušných horách

Provozní problematika produkce, evidence a zobchodování sadebního materiálu lesních dřevin je značně široká, časově velmi náročná a riziková. Je proto v zájmu představitelů školkařských podnikatelských subjektů a lesních školkařů se v rámci svého profilového lesnického zaměření seznamovat i s problematikou následného užití a uplatnění vyprodukovaného sadebního materiálu lesních dřevin a konzultovat potřeby sadebního materiálu lesních dřevin s vlastníky lesa či zalesňovaných pozemků.

V rámci tradice, že Sdružení lesních školkařů České republiky pořádá pro pracovníky svých členských subjektů každý rok odbornou tematickou exkurzi, byla ta letošní (20. a 21. září) zaměřena do oblasti Krušných hor. Po návštěvě několika lesních školek a exkurzní lokality s problematikou lesnické rekultivace výsypek vytvořených báňskou činností v oblasti Severočeského hnědo-

uhelného revíru, pokračovala návštěvou lesů spravovaných Krajským inspektorátem LČR v Teplicích, konkrétně pak Lesní správou Litvínov. Byla to snad historicky první organizovaná tematická exkurze lesních školkařů do oblasti, kde se v minulých desetiletích použily miliony kusů sazenic lesních dřevin k revitalizaci a k zalesnění imisemi poškozených ploch lesních pozemků.

— Velmi zasvěcenými průvodci účastníků exkurze, kteří informovali o minulých i současných problémech v imisemi poškozené oblasti Krušných hor, byli ředitel Krajského inspektorátu LČR pan Ing. Jan Ferkl a vedoucí Lesní správy v Litvínově pan Ing. Čeněk Melcr. V rámci podaných informací tak byly zdůrazněny současné základní aspekty problematiky obnovy lesů v Krušných horách a na praktických ukázkách pak bylo možno zhlédnout výsledky třicetiletého lesnického snažení udržet Krušné hory „zelené“. I když bylo hospodářskopolitickými zásahy dosaženo toho, že asi před 15 lety velmi výrazně klesla imisní zátěž celé oblasti, zůstává pro lesníky v současné době stále dost problémů k řešení, zejména pak v problematice, jak dále s odrůstajícími lesními porosty zacházet a jak je dále pěstebně ošetřovat. Ve vrcholových partiích Krušných hor je totiž nyní 12 000 ha porostů náhradních dřevin, postupně se rozpadající břízy, 7500 ha smrku pichlavého, 3500 ha jeřábů a 1000 ha dalších různých dřevin včetně např. 20 druhů borovic. Velká pozornost je v současnosti věnována zejména podsadbám v rozpadajících se porostech břízy a principiální nutnosti rapidního snížení škod působených jelení zvěří na lesních porostech. Jeleni jsou v současné době limitujícím faktorem obnovy lesů v Krušných horách.

— Lesní školkaře zajímala též otázka autochtonnosti sadebního materiálu použitých lesních dřevin k umělé výsadbě v Krušnohorské oblasti, vztah a zkušenosti místních představitelů LČR s dodavateli zalesňovacích prací, výhody a nevýhody použití krytokořenného sadebního materiálu, pohledy ochránců přírody na lesnické snažení o obnovu lesů, atd.

— Poděkování účastníků školkařské exkurze do oblasti Krušných hor náleží nejen Ing. Janu Ferklovi a Ing. Čenku Melcrovi za podání zasvěceného výkladu o současné lesnické problematice Krušných hor, ale všem jejich lesnickým spolupracovníkům a předchůdcům. Výsledkem jejich snažení je skutečnost, že vrcholové partie Krušných hor se opět zelenají. Snad by stálo za úvahu postavit českým lesníkům v Krušných horách pomník jako symbol vděčnosti státu lesnické profesi a jejímu dlouhodobému snažení o udržení a obnovu lesů v Krušných horách. Nepochybně si to zaslouží.

— Ing. Vladimír Foltánek, manažer SLŠ ČR a organizátor akce

Ředitel KI LČR Teplice
Ing. Jan Ferkl s vedoucím
Lesní správy Litvínov při
výkladu problematiky
obnovy lesů v Krušných
horách

Podsadb smrku ztepilého
pod rozpadajícími se porosty
břízy zřetelně trpí okusem
zvěře a mrazem

Hromadná fotografie
účastníků odborné exkurze
SLŠ ČR s Ing. Janem Ferklem
a Ing. Čenkem Melclem

u LČR oceňují věcnou a kultivovanou diskuzi

Dalším členem grantové komise společnosti Lesy České republiky je RNDr. Miroslav Kundra, ředitel Nadace Partnerství. Zeptali jsme se, co ho k práci v komisi vede, a také na jeho názor na podporu grantových projektů.

Co vás vedlo k přijetí funkce člena grantové komise Lesů České republiky?

— Záměr vedení Lesů ČR zavést do sponzorské činnosti systém a transparentnost mě velmi potěšil. Podnik je významný dárcé – málokterý z podniků působících v naší republice má ve svém statutu zakotveno, že dává 1 % ročního zisku na obecně prospěšné účely. Nabídku pomoci v grantové komisi jsem proto uvítal jako příležitost podílet se o zkušenosti Nadace Partnerství. A zároveň pomoci nastavit systém, který bude účinně a transparentně pomáhat potřebným a který může být příkladem i pro jiné firmy.

Jaké je podle vašeho názoru zaměření grantové komise a jaký je její přínos?

— Nastavení každého takového programu vyžaduje čas. Každý z členů přináší do komise svoje představy podložené dosavadními zkušenostmi, se všemi výhodami i omezeními profese. Podstatou je otevřená a věcná diskuze. Při práci komise považuji za klíčové dvě věci: marketingové oddělení firmy pracuje koncepčně, dokáže dobře připravit podklady pro jednání a vyčleňuje pro tuto činnost odpovídající kapacitu. Od začátku se nastavují jasná pravidla. To je velmi důležité. Druhá revoluční věc je, že si firma pozvala do komise lidi zvenku, specialisty na oblasti prioritní podpory. To není obvyklé – hodně firem se stále ještě bojí do rozhodování o vlastních dobročinných aktivitách nechat mluvit někoho zvenčí. Neberou to jako obohacení, zkvalitnění a zprůhlednění rozhodování.

Co obnáší členství v komisi?

— Tak dosud pro mne členství v komisi neznamenal přílišnou zátěž. Zatím znamená např. cestu z Brna do Prahy, ale to už je život. Naše nadace je zvyklá sdílet a předávat svoje zkušenosti. Skutečná práce přijde až v okamžiku, kdy bude grantový program masivněji zveřejněn a komise bude zaplavena stovkami žádostí. Myslím, že pak přistoupíme k nastavení efektivního,

**RNDR. MIROSLAV KUNDRATA,
ŘEDITEL NADACE PARTNERSTVÍ**

Absolvoval geografii na přírodovědecké fakultě v Brně. Čtyři roky pracoval jako urbanista a dalších sedm let se věnoval akademickému výzkumu. Spolu-zakládal brněnský časopis Veronica a od roku 1994 se věnuje zejména nadační činnosti. Angažuje se ve Fóru dárců, v Radě vlády pro nestátní neziskové organizace i v neziskových organizacích zaměřených na životní prostředí a místní rozvoj. Pomáhal zakládat sesterskou nadaci v Bulharsku. Jejím prostřednictvím se angažuje i v dalších zemích na Balkáně a rozvíjí dlouhodobou spolupráci s organizacemi po celém světě, zejména v zemích EU a v Severní Americe. —jb—

sofistikovanějšího mechanismu posuzování jednotlivých projektů, ale to všechno se musí dít postupně.

Jak se vám pracuje v kolektivu členů grantové komise? Je v něm dán prostor pro různé názory?

— Být v kolektivu lidí, kteří mají různé zkušenosti a různé názory, je vždy obohacující zkušenost. Samozřejmě, že do rozhodování lidé promítají svoje osobní zkušenosti a priority. Pro někoho může být i těžké orientovat se v reálné poptávce, potřebách a absorpční kapacitě neziskových organizací, obcí, škol, apod. Podstatné je, že všichni jsou ochotni poslouchat argumenty. Oceňuji skutečnost, že se při jednáních komise vede věcná, kultivovaná diskuze.

Co očekáváte od působení grantové komise LČR?

— Grantová komise obvykle garantuje co nejlepší rozhodování o tom, jaké projekty podpořit podle priorit dárce. Tato naše komise má však ještě o něco větší úkol – pomoci Lesům ČR nastavit střednědobou strategii a priority firemního dárcovství. Věřím, že se nám to společně podaří. —jb—

první regionální projekty schváleny

Krajské inspektoráty se intenzivně zapojily do programu nadační služby LČR na poskytování sponzorských darů. Na odbor marketingu a PR došlo do konce prázdnin velké množství žádostí na nejrůznější projekty z oblasti charitativní, kultury, školství a ochrany životního prostředí. Při posledním zasedání dozorčí rady LČR (10. 10. 06) bylo schváleno z celkového množství došlých žádostí celkem 30 regionálních

projektů. Některé další musely být vyřazeny z toho důvodu, že neodpovídaly pravidlům pro poskytování sponzorských darů u LČR. Věříme, že tuto službu budou krajské inspektoráty i nadále využívat, a v dalším jejich jednání je neodradí ani ony z výše uvedených důvodů zamítnuté žádosti. Upozorňujeme, že další termín pro zasílání žádostí je do konce března 2007, a bude probíhat v režimu směrnice č. X/2006. — (rm)

7. KONFERENCE ORGANIZACÍ STÁTNÍCH LESŮ V EVROPĚ

— Ve dnech 27.–29. 9. 2006 se v rumunském Brašově uskutečnila již 7. konference podniků státních lesů v Evropě. V jednotlivých tematických blocích byla prezentována a diskutována následující témata: nové aspekty ve správě státních lesů, obchod se dřevem a marketing lesních výrobků a služeb v Evropě, multifunkční role státních lesů, benchmarking organizací státních lesů, inovace v lesnictví, asociace organizací státních lesů (EUSTAFOR) a výzkum v lesnictví. Lesy České republiky zde zastupoval pan Jiří George Jankovič, ředitel pro strategii a lidské zdroje, a Ing. Vít Obrdlík, vedoucí oddělení zahraničních vztahů. V rámci bloku „Nové aspekty ve správě státních lesů“ představil Jiří Jankovič prezentaci na téma „Pozice LČR jako zadavatele veřejných zakázek“. Obdobně i kolegové z partnerských organizací státních lesů informovali o aktuálních otázkách. Rakouské státní lesy například prezentovaly studii, která řeší oceňování jednotlivých činností a služeb uváděných státními lesy na trh (více na www.bundesforste.at). Pojetí trvale udržitelného obhospodařování lesů, založeného na rovnováze mezi ekonomikou, přírodou a společností, zpochybnil ve své přednášce pan Tamas Marghescu ze světového svazu ochrany přírody (IUCN). Vyzval vrcholné představitelé státních lesů, aby mnohem důrazněji prosazovali svoje zájmy na úrovni Bruselu. Uvedl, že sociální a environmentální služby, které státní lesy pro společnost plní, musí být tržně ohodnoceny. 8. konference organizací státních lesů se uskutečnila ve dnech 5.–8. 7. 2007 ve skotském Dundee.

— vo

DEN S LČR NA SVATÉM KOPEČKU

— Dne 23. září tohoto roku se na lesním palouku poblíž Zoologické zahrady na Svatém Kopečku u Olomouce sešlo asi 110 dětí, které se evidentně těšily na soutěže a doprovodný program, připravené pro ně pod taktovkou zástupce lesního správce Ing. Jiřího Eichlera zaměstnanci lesní správy Šternberk.

— Na čerstvě zesečeném palouku stál pro případ nepohody vojenský stan, avšak nebylo jej vůbec potřeba. Kolem něj rozestavěné stoly s vystavenými předměty, které měly dětem a jejich případnému dospělému doprovodu přiblížit lesní hospodářství a myslivost. Mezi tím revírníci a ostatní zaměstnanci lesní správy včetně lesního správce Ing. Sládka, kteří zajišťovali hladký průběh akce.

— V okolních lesních porostech vyznačili pořadatelé asi dvoukilometrovou trasu s několika soutěžními stanovišti, na nichž děti plnily vědomostní a sportovní úkoly. Zkouška orientačních schopností, přelézačka s dvěma lany, poznávání zvířat podle fotografií nebo trofejí a házení smrkových šišek do koše předcházely podstatně obtížnější disciplíně, určování lesních dřevin a rostlin za asistence revírnicka Ing. Horáka a adjunkta Ing. Procházky. Pak následovala „oddechová“ disciplína poznávání předmětů hmatem a konečně hod smrkovým polenem do dálky. Po ukončení soutěže vyhodnotili pořadatelé výsledky a rozdali ceny a diplomy vítězům a upomínkové drobnosti všem zúčastněným dětem. Konečně měly děti možnost shromáždit se kolem táboráku a opéci kus uzeniny. Zdá se, že ohlas akce mezi zúčastněnými dětmi a jejich rodiči byl docela příznivý a alespoň trochu přispěl k symbolickému pootevření dveří mezi veřejností a státní firmou.

— re

LČR BUDOU PLATIT I KONTROLOVAT

— Zákoník práce založil od 1. ledna 2007 novou povinnost zaměstnavatele poskytovat zaměstnancům náhradu mzdy za prvních 14 dnů pracovní neschopnosti, a na druhé straně oprávnění zaměstnavatele kontrolovat, zda zaměstnanec v období prvních 14 dnů pracovní neschopnosti dodržuje režim práce neschopného (tzn. povinnost zdržovat se v místě svého pobytu a dodržovat dobu povolených vycházek).

— Z hlediska organizace podniku je důležitá také změna (zúžení) ve výčtu funkcí, u nichž je pracovní poměr založen jmenováním, včetně případné nutnosti výběrových řízení pro obsazování těchto pozic.

— (r)

TĚŽEBNÍ MOŽNOSTI ROSTOU?

— Zveřejnění výsledků národní inventarizace lesů dalo podnět k diskuzi o tom, jaké jsou skutečné zásoby porostů, resp. těžební možnosti. V této souvislosti vedení podniku uložilo zahájit jednání s Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů, popř. i s ministerstvem zemědělství o úpravě některých obecně závazných právních předpisů, zejména vyhlášky č. 84/1996 Sb.

— (r)

OBNOVENÍ LURDSKÉ JESKYNĚ NA STARÉM REJVÍZU

— Občanské sdružení „Příznivci kamenických a sochařských děl na Jesenicku“ společně s Lesní správou Jeseník Lesů České republiky obnovili Lurdskou jeskyni na Starém Rejvízu.

— Lurdská jeskyně na Starém Rejvízu u místa zvaného Josefovská skála (por. 638 D11b) byla zbudována v roce 1908 k padesátému výročí vzniku poutního místa v Lurdech. Rejvízský farář Jeroným Pavlík s procesím věřících vynášel sošku Panny Marie Lurdské k jeskyni vždy 1. května. Na oltáři byla umístěna vždy až do 31. října a po celou dobu sloužilo toto místo k pobožnostem věřících. Poté farář sošku odnášel zpět do rejvízského kostela.

— Tradice byla přerušena ve druhé polovině 40. let dvacátého století po odsunu německého obyvatelstva a nastolení nového režimu. Obnovena byla až v roce 2006 členy občanského sdružení s pomocí lesní správy vybudováním přístupového chodníku a nového oltáře. Místo mramorové sošky je nad oltářem umístěn obraz, rovněž dílo člena sdružení.

— Slavnostním otevřením za účasti cca 100 účastníků a vysvěcením Msgr. Antonem Ottem dne 28. září je Lurdská jeskyně opět přístupná veřejnosti.

— (jl)

V KOSTELCI NAD ČERNÝMI LESY SE DEBATOVALO O MODŘINU

— Koncem října se sešli na zámku v Kostelci nad Černými lesy lesníci z celé republiky na konferenci Modřin – strom roku 2006. Pořádala ji katedra pěstování lesů Lesnické a environmentální fakulty České zemědělské univerzity v Praze společně s Lesy České republiky.

— Zástupci škol, výzkumných pracovišť a Lesprojektu se zabývali modřinem jako jedním ze symbolů našeho lesnictví, jeho původním rozšířením, historickým vývojem, uplatněním v lesním hospodářství. Hodnocena byla jeho půdotvorná role na zalesněných zemědělských půdách i opad v mladých modřinových porostech. Prezentovány byly závěry fenologických pozorování modřinu na Drahanské vrchovině a hodnocení provenienčního pokusu s modřínem v Kostelci nad Černými lesy.

— Zajímavé bylo seznámení účastníků s růstem modřinů v kosteleckém arboretu, které zahrnovalo stručné seznámení s řadou druhů modřinu. Odborníci se dnes obvykle shodují na počtu jedenácti druhů modřinu, stanoviska odborných pracovišť ve světě se však v tomto ohledu různí, uznávají 1 až 25 druhů modřinu. Značná pozornost byla věnována pěstebnímu významu a uplatnění modřinu evropského i jeho produkční schopnosti. Nechybělo ani porovnání jeho kmene s kmenem smrku ztepilého a borovice lesní a rovněž hodnocení vlastností dřeva včetně jeho současného využití. Závažná byla témata zaměřená na výzkum modřinu v rekultivačním lesnickém arboretu Antonín na Sokolovsku a dalších výsypkách a na výzkum jeho půdotvorné role ve vybraných lokalitách Krušných hor.

— jb

OKRESNÍ PŘEBOR VE STŘELBĚ

— Již 6. ročník „Přeboru ve střelbě brokem na loveckém kole“ rozšířený o střelbu malorážkou na 50 m zorganizovala dne 21. října 2006 Jesenická lesnická společnost spolu s Lesy ČR, s. p., Lesní správou Jeseník. Na střelnici Sportovněstřeleckého klubu v Písečné soutěžilo 31 střelců ve střelbě brokem a 34 střelců ve střelbě malorážkou s velmi širokým spektrem výkonnosti. Z 20 možných zásahů ve střelbě brokem dosáhli 19 zásahů pouze 2 střelci, 18 zásahů (1 střelec), 17 (2), 16 (3), 14 (3), 12 (3), 10 (1), 9 (1), 8 (1), 7 (3), 6 (6), 4 (2), 2 (1), 0 (2). Již tradičně se v první půli soutěžících objevili střelci mysliveckých sdružení, zatímco střelci LČR obsadili druhou polovinu.

— Nejlépe z pracovníků LČR se v obou disciplínách umístil Vítězslav Pánek, revírník LS Jeseník, když ve střelbě brokem se ziskem 10 úspěšných zásahů obsadil 15. místo a ve střelbě malorážkou se ziskem 15 bodů obsadil místo třetí. K celkovému úspěchu celé akce přispělo vystoupení souboru loveckých trubačů LČR, LS Jeseník pod vedením Renáty Jeřábkové, dobré zázemí, množství hodnotných cen pro každého účastníka a velmi pěkné podzimní počasí.

— jl

PODPOŘILI JSME OBCE POSTIŽENÉ POVODNĚMI

— V souvislosti s povodněmi 2006 se Lesy ČR už v květnu rozhodly poskytnout postiženým obcím finanční dary v oblasti charitativní, humanitární a sociální. Příležitosti využilo 5 obcí celkem na 8 projektů. Kromě jednoho byly všechny projekty dne 10. října 2006 schváleny dozorcí radou LČR. Tímto způsobem bylo přerozděleno celkem 3 245 245,— Kč z vyhrazených 10 milionů. Zbývající částka bude určena na sponzorské dary LČR do oblasti zdravotnictví, školství, charity, ekologie a kultury.

Několik vybraných úspěšných projektů:

MĚSTO SÁZAVA – obnova atletické dráhy, obnova atletického stadionu, oprava umělého povrchu v místní tělocvičně.

MĚSTO VESELÍ NAD LUŽNICÍ, OBEC VAL – zakoupení čerpadel, svítilen, holínek a zásahových uniforem pro sbor dobrovolných hasičů.

MĚSTO SOBĚSLAV – pomoc získají přímo povodní postižení občané města, jedná se celkem o 17 vlastních domů.

MĚSTO OLOMOUC – HORNÍ NÁMĚSTÍ – peníze půjdou na zakoupení 25 tisíc protipovodňových pytlů. Dále bude podpořen projekt na rekonstrukci elektrocentrály k zajištění provozu evakuačních center a krizového štábu při výpadku elektriny.

MĚSTSKÝ OBVOD ÚSTÍ NAD LABEM-STŘEKOV – získá finanční prostředky na opravu havarované opěrné zdi.

— om

ŽÁCI SOUTĚŽILI V PRÁCI S MOTOROVOU PILOU

— Střední škola lesnická v Hejnicích (dříve SOU lesnické) se již poděváté stala místem konání Mezinárodní soutěže žáků v práci s motorovou pilou. V letošním roce soutěž proběhla ve dnech 19.–20. října 2006 za účasti žáků z lesnických škol ČR a SRN.

— Na startu stálo sedm družstev ze SOU lesnického Křivoklát-Písky, SOU lesnického a rybářského Bzenec, SŠ lesnické Hejnice a Lesního úřadu Lőbau (SRN). Soutěžící změřili své síly ve čtyřech technických disciplínách hlavní soutěže (výměna řetězu, kombinovaný řez, řez na podložce, odvětvování) a čtyřech disciplínách doprovodné soutěže (řezání kotoučů, směrový zásek, hod sekerou, dřevorubecký dvojboj). Soutěž hodnotil sbor rozhodčích v čele s Hubertem Bartákem, absolventem SŠ Hejnice a úspěšným reprezentantem ČR na dřevorubeckých soutěžích.

— V hlavní soutěži se v celkovém pořadí jednotlivců na 1. místě umístil Robert Klauke (SRN), na 2. místě Jakub Čermák (Hejnice) a na 3. místě Aaron Ritter (SRN). V soutěži družstev 1. místo obsadilo družstvo SRN (Aaron Ritter, Robert Klauke), 2. místo taktéž družstvo SRN (Matthias Michael, Tino Starke) a na 3. místo dosáhlo družstvo Hejnic (Petr Kysela, Rostislav Pavlík).

— Tato tradiční soutěž již po řadu let slouží nejen k předvedení úrovně odborných dovedností žáků lesnických škol z celé ČR a ze Saska, ale je i místem setkání pedagogů a žáků těchto škol a odborné lesnické veřejnosti z Libereckého kraje.

— lš

— Foto: SŠL Hejnice

na houbách s Vendulou Svobodovou

Lesy ČR se rozhodly podpořit výrobu kalendáře, jehož výtěžek z prodeje půjde do oblasti zdravotnictví. Jsme potěšeni, že můžeme přispět na obecně prospěšnou věc, která pomůže mnoha dětem a navíc udělá radost všem, kteří si kalendář zakoupí. Kalendář chceme nabídnout široké veřejnosti, která jeho prostřednictvím bude mít možnost částečně nahlédnout do zákulisí práce lesáků. Texty k fotografiím jsou zaměřeny na činnosti, které Lesy ČR vykonávají, a fotografie dokumentují celoroční práce v lese. Nejsou však zaměřeny pouze na ty „povinné práce“, ale najdeme zde například i to, že se staráme o rekreační funkce lesa, mezi které patří houbaření, turistika apod.

V nejbližších dnech můžete získat kalendář Les a houby, který je výsledkem spolupráce podniku Lesy ČR s nadačním fondem Kapka naděje. Proč se Vendula Svobodová, ředitelka Kapky naděje, fotila s houbami a jak vůbec takový kalendář s celebritou v lese vzniká? Kde je možné kalendář získat?

JAK TO VŠECHNO ZAČALO

„Na začátku všeho byly moje dlouhé procházky lesem, kdy jsem si potřebovala vyčistit hlavu od stresu a každodenních starostí a dobít se energií,“ vykládá Vendula Svobodová, iniciátorka kalendáře zaměřeného na les a houbaření. „Když něco děláte rádi a baví vás to, přitáhnete k sobě časem lidi podobného smýšlení – já jsem vášnivá houbařka a pravidelná návštěvnice lesa“, směje se Vendula, která hned dodává: „Takže bylo jen otázkou času, kdy Kapku naděje osloví Lesy ČR s nabídkou na spolupráci.“

NEJDŘÍVE VZNIKLY TEXTY

Slovo dalo slovo a ode dne, kdy Vendula donesla svoje recepty na houbové speciality, které tvoří čtvrtinu kalendáře, uplynulo několik měsíců a bylo třeba začít s prací na jeho vzniku. Odborníci z podniku Lesy ČR dodali osvětové texty o lese, jeho funkcích a péči o něj, součástí jsou také zajímavosti o houbách. Věděli jste například, že houby jsou důležitou ingrediencí při výrobě kyseliny citrónové?

— V rámci práce na textech také vznikl předběžný scénář fotek, které budou doplňovat houbařskou tematiku.

Ostatní fotky ochotně dodal náš odborník na focení, pan Rostislav Stach, předseda Klubu fotografů přírody a profesionální fotograf zvířat, který se ve prospěch dobré věci vzdal honoráře.

JAK SE FOTÍ CELEBRITA S HOUBAMI

Focení s Vendulou probíhalo v několika dnech. Většina z nás si asi představí, že nešlo o jednoduchou záležitost: Zkoordinovat časy všech lidí z přípravného týmu: produkční, maskérku, fotografku, figurantky, osvětlovače, Vendulu, počasí a houby.

— Naštěstí je Vendula velmi vnímavá a trpělivá, a tak ochotně vlezla v gumácích do lesního potoka, pózovala u kmenů stromů, sbírala houby a hrála si se synem Jakubem na lesním palouku. Každá fotka má jinou atmosféru, a proto se měnilo nejen oblečení, ale i make up a nasvícení. Po focení v lese Vendula ochotně pustila celý tým k sobě do kuchyně, kde z nasbíraných hub připravovala houbové speciality. Jindy jsme zase byli přítomni zavařování a sušení hub.

— Přemýšlíte nad tím, jak jsme zajistili, aby v lese, kde focení probíhalo, rostlo tolik hub? Jednoduše – přivezli jsme je z našich osvědčených nalezišť v jižních Čechách – přesné místo neprozradíme, protože chceme i příští rok odjíždět s plnými koši.

— Znalci ví, že houby dlouho čerstvé nevydrží, což se podepíše na chuti i na vzhledu – proto se vždy pečlivě dopředu plánovaly fotičí dny a tým pomocníků pro nás den předem nasbíral houby, které se brzy zrání převážely do lesů v okolí Prahy.

— Zajímavé bylo také sledovat reakce návštěvníků lesa, kteří se dělili do tří skupin – vlídní přihlížeči, odvážní sběratelé autogramů, a šokovaní cyklisté, kteří padali z kol, když potkali v lese Vendulu s košíkem hub.

JAK KALENDAŘ ZÍSKAT?

„Kalendář je zamýšlený jako poděkování pro ty, kdo nadaci Kapka Naděje přispějí minimální částkou 150 Kč. Přispět mohou lidé poštou, platbou na účet nebo do připravených kasiček, které budou v místech, kde bude možnost kalendář získat,“ říká Vendula a pokračuje: „o distribuci kalendáře jednáme s tištěnými médii, televizí a prodejci knih. Každopádně si ho budou zájemci moci objednat na dobírku poštou.“ My jen dodáváme, že výtěžek z „houbařské sbírky“ půjde na nákup přístrojů pro oddělení Patologie a Molekulární medicíny nemocnice Motol v rámci projektu Kapky naděje. — red

houbové recepty Venduly Svobodové

HOUBOVÁ POLÉVKA SE ZELENINOU:

150 g kořenové zeleniny, 60 g sušených hub, 40 g tuku, 40 g mouky, 60 g hrachu nebo čočky, 1 cibule, ½ kostky bujónu, sůl, kmín.

Sušené houby namočíme na 2 hodiny do vody. Z tuku a mouky uděláme jíšku, kterou zředíme vodou nebo vývarem a povaříme. Přidáme nasekané houby, kořenovou zeleninu nakrájenou na kostičky a předem namočený hrach nebo čočku. Osolíme, okmínujeme a vaříme do měkka. Dochutíme bujónem.

HOUBOVÉ PALAČINKY:

Klasické těsto na palačinky, česnek, majoránka, kmín, pepř, houby nakrájené na plátky.

Z mléka, mouky a vajec ušleháme těsto jako na palačinky. Do něj přidáme sůl, koření, česnek a jemně nakrájené houby. Na oleji smažíme silnější palačinky. Podáváme se zeleninou.

HOUBOVÝ KUBA:

¼ kg hub, 30 dkg krupky, sádlo, cibule, sůl, majoránka, česnek, voda.

Vyperte krupky ve vodě a nechte je okapat. V kastrolku osmažte cibuli na sádle, přidejte krupky, nechte chvíli oprahnout, zalijte, osolte a uvařte doměkka. Houby nakrájejte a poduste na pánvi spolu s trochou kmínu. Smíchejte s kroupami, okořeňte česnekem a majoránkou, trochu shora zakápněte sádlem a dejte zapéct.

vztah lesa a zvěře měřený ekonomikou

Trvale diskutovaným problémem již desítky let je vztah zvěře a lesa či vztah zvěře a vlastníků pozemků. Nejpalčivější diskuze pak nastává v okamžiku vzniku škod zvěří na lesních či zemědělských pozemcích konkrétních vlastníků.

Předmětem tohoto příspěvku není posílit emoce mezi myslivci a lesníky, protože i převážná většina lesníků zastává názor, že zvěř do lesa patří a je součástí ekosystému. Cílem je na příkladu roku 2005, za který jsme podrobně vyhodnotili ekonomiku pronajatých honiteb u LČR, poukázat, jak diferencované jsou výsledky a jak to může svádět k uplatnění stejného přístupu ke všem, bez předchozí podrobné analýzy.

VLIV ZVĚŘE NA EKONOMIKU LESNÍCH MAJETKŮ

V těch oblastech lesů, kde v nedávných dobách byly nadměrné stavy zvěře, zejména vysoké, sklízíme dnes ovoce v podobě porostů poškozených celoplošným loupáním a ohrožených na stabilitě. To vše nepříznivě ovlivňuje i ekonomiku lesních majetků, a to zejména snižováním výnosů z prodeje dříví, neboť oddenkové části loupáných kmenů jsou v délce 2 až 3 m poškozeny hnilobou. Když vezmeme v úvahu, že u pilařských výřezů III. třídy kvality A/B i C současná pravidla pro prodej dříví nepřipouštějí jakékoliv poškození dříví hnilobou, zjistíme, že cenový dopad tohoto poškození představuje ztrátu na současných výnosech v průměru 450–500 Kč/m³. Méně si však uvědomujeme, že naprosto stejné škody vznikají i po případném poškození paty stromů nešetřeným přibližováním a vyklizováním dříví.

— I přesto, že ve většině případů se jedná o škody z minulých desetiletí, jsou pro nás určitým varováním a závazkem, abychom udrželi počty zvěře na stavech normovaných, nebo na stavech odpovídajících požadavkům úspěšné obnovy MZD, a abychom v případech zvýšených stavů zvěře regulovali jejich počty. V tom nám dávají zapravdu i příklady z Krušných hor, kde se lesníci snaží vrátit původní druhovou skladbu lesů SM, JD, BK na plochy vzniklé po škodách imisemi. Tyto plochy byly zalesněny porosty náhradních dřevin BŘ, JŘ, smrku pichlavého a jiných, které se v současné době už rozpadají. Proto lesníci i myslivci usilují o regulaci zvýšených stavů spárkaté zvěře, aby tím vytvořili předpoklady pro obnovu lesa MZD, zejména JD a BK.

— V současné době vlastníky lesních pozemků trápí a ekonomicky zatěžuje také problém nákladů na ochranu lesních porostů proti jejich poškození zvěří. Na daný problém byl zaměřen i následující pohled. Zajímalo nás, jaká výše nákladů je vlastníkem lesa v jednotlivých pronajatých honitbách vynakládána na ochranu lesních porostů proti zvěři ve vztahu k výnosům dosažovaným z těchto honiteb – tedy k výnosům za pronájem honiteb. Je vhodné doplnit, že do položky ochrany lesních porostů proti zvěři byly započítány náklady LČR skutečně vynaložené na ochranu mladých lesních

Procentický podíl z počtu pronajatých honiteb, zařazených v jednotlivých pásmech dle kritéria indexu podílu nákladů na ochranu proti zvěři z celkových výnosů z nájemného za honitby za rok 2005 v členění dle KI.

Krajský inspektorát	0,0–0,5	0,5–1,0	1,0–1,5	1,5–2,0	2,0–2,5	2,5–3,0	3,0–3,5	3,5–4,0	4,0+
Frýdek-Místek	27,9	21,6	14,4	9,9	7,2	4,5	2,7	2,7	9,0
Šumperk	35,2	33,8	16,9	5,6	0,0	2,8	1,4	1,4	2,8
Zlín	45,5	22,7	11,4	6,8	4,5	0,0	2,3	2,3	4,5
Brno	33,3	30,9	14,8	11,1	4,9	1,2	0,0	2,5	1,2
Jihlava	16,7	12,5	20,8	6,3	6,3	14,6	4,2	6,3	12,5
Choceň	40,5	9,5	9,5	4,8	4,8	9,5	0,0	4,8	16,7
Brandýs	19,6	17,9	19,6	14,3	5,4	1,8	5,4	5,4	10,7
České Budějovice	45,9	27,1	10,6	7,1	4,7	0,0	1,2	1,2	2,4
Plzeň	36,6	24,7	10,8	7,5	3,2	3,2	4,3	3,2	6,5
Karlovy Vary	31,9	26,1	11,6	10,1	4,3	10,1	2,9	1,4	1,4
Teplice	35,9	21,8	15,4	9,0	0,0	1,3	2,6	0,0	14,1
Liberec	23,4	31,9	21,3	4,3	2,1	4,3	2,1	4,3	6,4
Hradec Králové	23,1	26,9	7,7	0,0	11,5	11,5	0,0	7,7	11,5
LČR KI	32,8	24,2	14,2	8,1	4,2	4,2	2,4	2,8	7,1

porostů (MLP) – oplocenky, náklady na ochranu MLP proti zvěři a náklady na ochranu lesa proti zvěři. Toto ekonomické šetření bylo provedeno lesními správami za rok 2005, mimo jiné i u pronajatých honiteb LČR.

KONKRÉTNÍ EKONOMICKÉ VÝSLEDKY

Při vyhodnocení ekonomiky pronajatých honiteb byly jednotlivé honitby součtem za lesní správy podle kraj-
ských inspektorátů a celkem za LČR zařazeny do pásem
a bylo zjištěno procentické zastoupení honiteb v jednot-
livých pásmech. Jako nejpříznivější pásmo bylo vybráno
pásmo v indexu od 0,0 do 0,5 a nejméně příznivé pak
pásmo nad hodnotu indexu 4,0. To nejpříznivější pásmo
říká, že vynaložené náklady na ochranu proti zvěři
představovaly nejvýše index 0,5, tedy polovinu z inka-
sovaných tržeb-výnosů za pronájem honiteb, a sou-
časně hospodářský výsledek z toho je kladný. Nejméně
příznivé pásmo říká, že vynaložené náklady na ochranu
proti zvěři byly více než čtyřikrát vyšší, než činily inka-
sované tržby-výnosy za pronájem konkrétních honiteb.
V těchto případech je tedy hospodářský výsledek z této
činnosti pro vlastníka lesa záporný. A v jednotlivých
pásmech pak jsou uvedeny procentické počty honiteb
z celkového počtu honiteb zahrnutých do šetření dle
jednotlivých krajských inspektorátů. (Údaje za cca 2 %
honiteb byly vyloučeny pro nekorektní údaje). Výsledky
dle KI je možno vyčíst z tabulky.

— Z tabulky je patrné, že za KI celkem se 57 % honiteb
„vešlo“ do indexu 1,0, což znamená, že jejich náklady na
ochranu proti zvěři byly nižší nebo maximálně stejné jako
tržby-výnosy z jejich pronájmu. Celkový průměrný hrubý
HV bez započtení režijních nákladů LČR byl za tuto část
honiteb kladný a činil 146 Kč/ha lesní půdy začleněné
v pronajatých honitbách. Ve zbývajících 43 % případů
bylo vynaloženo více nákladů na ochranu proti zvěři, než
bylo z příslušných honiteb získáno za jejich pronájem.
Celkový průměrný hrubý HV bez započtení režijních ná-
kladů LČR byl za tuto část honiteb záporný a činil mínus
116 Kč/ha lesní půdy začleněné v pronajatých honitbách.
Tento problém by ještě narostl, kdyby legislativními opat-
řeními, jak je to často předmětem diskusí v souvislosti
s věcným záměrem novelizace lesního zákona, byla vůči
vlastníkům lesů tzv. zpevněna povinnost spočívající ve
zvýšení procentického podílu zastoupení MZD – zejména
JD, BK, JV a dalších, což by si vyžadovalo další náklady,
převážně na oplocení. Na druhé straně údaje uvedené
v tabulce ukazují, že u více než poloviny honiteb je vztah
lesa a zvěře v tzv. ekonomické rovnováze. Z toho vyplývá,
že vztah k jednotlivým nájemcům honiteb by neměl být
paušální, ale diferencovaný. — Ing. František Kaňok, CSc., OFŘA

UPŘESNĚNÍ A OMLUVA

V minulém čísle jsme pod názvem **Práce s dětmi a mládeží je vkladem do budoucna** zveřejnili výsledky průzkumu vzdělávání dětí a mládeže na jednotlivých organizačních jednotkách. Vzhledem k některým nejasnostem a nedorozuměním cítíme povinnost uvést vše na pravou míru. Předně chceme zdůraznit, že výsledky dotazníkové akce slouží více jako podkladové materiály jiných dokumentů než jako výsledková listina.

Také se omlouváme LZ Kladská a LZ Konopiště, které dotazník zaslaly, a nebyly zařazeny do příslušné kategorie (zhodnocení dle specifického klíče: LZ Kladská – střední míra angažovanosti v oblasti vzdělávání, LZ Konopiště – vysoká míra angažovanosti v oblasti vzdělávání).

— OMPR

jsou některé veřejné zájmy „veřejnější“?

Sídlo Správy toků – oblast povodí Odry se sídlem ve Frýdku-Místku je od jejího ustanovení ke dni 1. července 1992 ve Frýdku-Místku, v budově Lesů České republiky v Nádražní ulici. Správa toků má v současné době také detašované pracoviště v Krnově, v budově Lesů České republiky (bývalé podnikové ředitelství Severomoravských státních lesů).

1 Oborenský potok
2 Vrchovištní potok
3 Klauz Čurábka
4 úprava toku v horské obci

1 Vedoucím správy je Ing. Vladimír Němčanský. V této
2 4 funkci pracuje od října roku 2002. Správa toků má
3 celkem 14 zaměstnanců, z toho 9 na pracovišti ve Frýdku-Místku. Mimo vedoucího správy je to administrativně technický pracovník, referent pro katastr nemovitostí, správce toků pro ekonomiku a plánování a 5 správců toků v přidělených rajonech v Beskydech, na území okresů Frýdek-Místek, Karviná a Nový Jičín. Na detašovaném pracovišti v Krnově je celkem 5 zaměstnanců. Čtyři správci vykonávají správu drobných vodních toků v přidělených rajonech v oblasti Jeseníků, na území okresů Bruntál, Jeseník, Opava, Ostrava. Spolu s nimi zde pracuje jeden adjunkt, který se připravuje na funkci správce. Správa působí na území dvou krajů. Moravskoslezský kraj zahrnuje v celém rozsahu a kraj Olomoucký částečně (okres Jeseník). Spravované drobné vodní toky se nacházejí rovněž na území CHKO Beskydy (celková délka toků zde činí cca 840 km) a Jeseníky (s celkovou délkou toků cca 630 km).

— V souvislosti s vydáním nového Zákona o vodách v roce 2001 a se začleňováním do Evropské unie došlo na správě postupně k několika organizačním změnám, které se projeví i na množství spravovaných vodních toků. Jejich délka je průběžně zpřesňována na základě prováděných periodických prohlídek, a také v souvislosti se zaváděním centrální evidence vodních toků (CEVT). Vývoj změn lze poměrně snadno vysledovat na příložené jednoduché tabulce:

Délka spravovaných toků:

k 31. 12. 2001	cca 5 925 km
k 31. 12. 2002	cca 5 859 km
k 01. 01. 2003	cca 4 395 km
k 31. 12. 2004	cca 4 433 km
k 01. 01. 2005	cca 3 115 km
k 01. 01. 2006	cca 3 316 km

— „V porovnání s dalšími šesti správami toků v rámci Lesů České republiky je dnes Správa toků – oblast povodí Odry druhou největší po Správě toků – oblast povodí Moravy, která spravuje přibližně 5000 km vodních toků,“ říká Ing. Němčanský. „Také z hlediska charakteru spravovaných vodních toků patří naše správa k nejvýznamnějším. Většina z nich má charakter bystřin. Protékají územím, kde je nejméně třetina plochy povodí zalesněna, zhruba z poloviny protékají lesními pozemky. Velmi významné úseky těchto toků se však nacházejí v intravilánech obcí, což znamená vysoké nároky na jejich úpravy z důvodu zajištění protipovodňové ochrany.“ Vedoucí správy poté ještě pro úplnost dodal, že z celkové délky 3316 km vodních toků je pracovištěm Frýdek-Místek

spravováno cca 1 734 km (Beskydy) a pracovištěm Krnov cca 1 582 km (Jeseníky). Mezi významné toky z hlediska velikosti povodí se řadí v jesenické oblasti Střední, Černá a Bílá Opava a Opavice. Rovněž je třeba zmínit Podolský potok na Rýmařovsku (pramenná oblast Moravice), Vražedný potok, Vrchovištní potok a Javornický potok. V beskydské oblasti jsou nejvýznamnější Jičinka, Lubina, Ropíčanka, Ráztoka, Hluchová, Kopytná, Frýdlantská Ondřejnice, Čeladenka a Kozlovická Ondřejnice.

DOKONČENÉ VÝZNAMNÉ STAVBY

Ing. Němčanský připojil také výčet významnějších staveb, dokončených na správě v posledních letech: „Na správě jsme provedli úpravu Vodičny v obci Chlebovice v okrese Frýdek-Místek. Šlo o úpravu zajišťující protipovodňovou ochranu obyvatel a jejich majetku. Dále to byla úprava Oborenského potoka v Oborné v okrese Bruntál. I zde bylo třeba zajistit protipovodňovou ochranu obyvatel a jejich majetku. Za zmínku stojí i obnovy plávkových nádrží Bedřichův klauz a Klauz Čurábka v povodí vodní nádrže Šance v okrese Frýdek-Místek. Realizované obnovy plávkových nádrží jsou významné z hlediska protipovodňové ochrany i z hlediska ekologických přínosů k ochraně přírody a krajiny. Mezi zajímavé a významné akce posledních let lze také zařadit postupnou úpravu vodního toku Opavice v Heřmanovicích na Jesenícku. Zde jsme skloubili odstraňování povodňových škod z r. 1997 s prevencí protipovodňové ochrany a snahou zajistit živočichům vázaným na vodní tok příznivé podmínky. V rámci úprav budujeme různé typy objektů, například bypassy, rampy a komůrkové balvanité skluzy, k zajištění obousměrné migrační prostupnosti, zejména pro ryby. Spolupracujeme s Doc. RNDr. Lojkáskem, CSc., z Ostravské univerzity, který je v těchto věcech odborníkem. K finančně nejnáročnějším akcím, při nichž musejí správci prokázat inženýrsko-investorské schopnosti, patří opravy na vodním toku Olešnici v hraničním pásmu s Polskem. Opravy byly dokončeny v roce 2003 a jejich hodnota překročila částku 28 milionů korun.“

PŘIPRAVOVANÉ STAVBY

Ing. Němčanský se poté zmínil i o stavbách, které správa připravuje: „K významným připravovaným stavbám patří úprava Střední Opavy, která zajistí protipovodňovou ochranu města Vrbno pod Pradědem v CHKO Jeseníky. Jde o akci, která řeší následky katastrofální povodně z r. 1997. Dále je to úprava Kozlovické Ondřejnice v okrese Frýdek-Místek. I ta sleduje zajištění protipovodňové ochrany. I zde je přitom kladen důraz na charakter úprav tak, aby byly respektovány zájmy ochrany přírody a krajiny.“

VEDOUcí SPRÁVY TOKŮ – OBLAST POVODÍ ODRY SE SÍDLEM VE FRÝDKU-MÍSTKU

ING. VLADIMÍR NĚMČANSKÝ (VĚK 54 LET)

Vzdělání:

VUT – fakulta stavební v Brně, ukončena v r. 1976
 VŠZ – fakulta lesnická v Brně, postgraduální studium obor lesnické stavby, ukončeno v r. 1989
 VŠE – institut oceňování majetku v Praze, čtyřsemestrální specializační studium – obor ekonomika, odvětví ceny a odhady nemovitostí, ukončeno v r. 2004

Praxe:

Na Oblastní správě toků Frýdek-Místek působí od 1. 10. 2002, ve funkci vedoucího správy
Předchozí praxe:

Od r. 1977 do 1992 Severomoravské státní lesy, podnikové ředitelství v Krnově (projekce, investiční útvar).

Od r. 1992 do 2002 Lesy Krnov, a. s. (CE WOOD, a. s.) – správa majetku

Zájmy, záliby:

Ing. Němčanský říká: „Práce je současně mým koníčkem, a to bez nadsázky. Jsem rád, když mohu vykonávat práci, která má smysl, bez ohledu na čas. Lesnímu hospodářství se věnuji téměř celý svůj dosavadní pracovní život.

K mým osobním zálibám patří aktivní sport (lední hokej, orientační běh, squash, tenis, turistika) a cestování.“

— Rozhovor se samozřejmě stočil i na události, které jsou v posledních letech obzvláště aktuální, tedy na povodně a povodňové škody. „V r. 1996 způsobila květnová povodeň na Bruntálsku a zářijová povodeň v Beskydech prohloubení koryt vodních toků a poškození či zničení úprav na tocích,“ připomněl tehdejší situaci Ing. Němčanský. „Značné škody vznikly i na infrastruktuře, povodně poškodily silnice, mosty, ničily majetek postižených obcí i jejich obyvatel. V roce 1997 zasáhla katastrofální červencová povodeň celý Severomoravský kraj i část kraje Východočeského. Tato povodeň patří k největším, které zde byly zaznamenány. Povodňové škody na vodních tocích v naší správě byly vyčísleny přibližně na 1 340 mil. Kč. Na odstraňování následků povodně se pracuje dodnes.

VELKÁ VODA PROVĚŘUJE PŘIPRAVENOST

Každá povodňová situace prověřuje připravenost správy toků. Její činnost je tedy zaměřena především na prevenci, pravidelné prohlídky vodních toků, prohlídky kritických míst v případě předpovědi povodňové situace, odstraňování překážek v průtočném profilu vodních toků a navrhování opatření protipovodňové ochrany. Jednotliví správci jsou členy povodňových komisí obcí a jejich činnost v průběhu povodní je řízena těmito komisemi.

— „Při této činnosti musíme velmi často přistupovat na kompromisy se zástupci ochrany přírody a krajiny,“ říká Vladimír Němčanský. „Výsledná řešení mnohdy znamenají namísto komplexní protipovodňové ochrany jen realizaci minimálních lokálních opatření u bezprostředně ohrožených objektů. Účinnost takovýchto opatření je pak velmi problematická. Přesto si vážím dobré spolupráce s AOPK Ostrava i SCHKO Jeseníky a věřím, že najdeme společný pohled na řešení protipovodňové ochrany a ochrany přírody i s SCHO Beskydy. Rovněž spolupráce se správcem akciové společnosti Povodí Odry je na velmi dobré úrovni ve všech směrech, ať už jde o plány oblasti povodí, zneškodňování havárií, centrální evidenci vodních toků a podobně. Velmi dobrou spolupráci máme také se ZVHS Ostrava, třetím významným správcem vodních toků v oblasti.“

— Problematictější je spolupráce s majiteli pobřežních pozemků, kterým vodohospodářská slangově říkáj *pobřežníci*. „S nimi přirozeně existují problémy ve věci přístupu k toku a nutného záboru pozemku,“ říká Ing. Němčanský. „*Pobřežníka*, který není bezprostředně ohrožen, avšak kvůli ochraně majetku jeho sousedů musí být dotčen jeho pozemek, často jen velmi těžko a zdlouhavě přesvědčujeme o tom, že navrhované úpravy jsou ve veřejném zájmu. Často pak vyžaduje neadekvátní finanční

náhrady, a to i v případě, že se úpravami ochraňuje také jeho vlastní majetek.“

NEDOBŘÁ SPOLUPRÁCE S „OCHRANÁŘI“

— Nedobré zkušenosti má správa také s nejrůznějšími *ochranáři*. Vladimír Němčanský k tomu říká: „Spolupráce je velmi obtížná s těmi občanskými sdruženími, která neznají základní principy chování vodního toku, zejména bystřiny v daném povodí. S těmi, kteří dostatečně neznají místní podmínky a vzdálené jsou jim i problémy místních obyvatel. Přírodu a krajinu nelze vrátit stovky let nazpátek, občany nelze vystěhovat z jejich domovů v sousedství vodních toků. To si mnozí *ochranáři* neuvědomují a svými požadavky jenom oddalují řešení problémů. Naší snahou přitom je, na vhodných lokalitách co nejvíce přiblížit úpravy toků zájmům ochrany přírody. Prosazujeme novou koncepci ve vodohospodářství – zadržet vodu v krajině, prodloužit toky tvorbou meandrů, ponechat je přirozenému vývoji včetně transportu splavenin, vytvářet místa pro rozliv a podobně, i když z toho pro nás vyplývají nelehká jednání s *pobřežníky* o zatížení jejich pozemků věčným břemenem nebo o jejich prodeji.“

— Řešení problémů oddaluje i bující byrokracie a nadměrná administrativa. „Především to jsou neúměrně dlouhá správní řízení a potřeba velkého množství souhlasů a stanovisek při povolování vodních staveb,“ vysvětluje Ing. Němčanský. „Dost často pak stojíme před otázkou, který veřejný zájem je *veřejnější*, jestli ochrana zdraví a majetku lidí, nebo ochrana přírody a krajiny.

K tomu se přidává velmi pozdní (z hlediska stavebního roku) uvolňování dotací, to nám také ztrpčuje život.“

— Od počátku roku 2003 na obou pracovištích správy toků začalo docházet ke generační výměně kmenových zaměstnanců. Dnes správa disponuje velmi kvalitními mladými odborníky, kteří získávají všestranné vědomosti jak ve správní činnosti, tak v investorsko-inženýrské činnosti, při úpravě a pořízování vodních děl. Ing. Němčanský považuje zdárně probíhající generační obměnu za jeden z úspěchů správy toků. „Také mohu říci, že se nám daří získávat finanční prostředky na úpravu toků z různých titulů,“ pokračuje ve výčtu úspěchů. „Třeba v loňském roce jsme investovali 38 milionů korun a z toho bylo 14 milionů z dotací. Na neinvestiční náklady 26 milionů korun jsme získali šestimilionovou dotaci. Jde například o prostředky MZe, SZIF pro prevenci protipovodňové ochrany, prostředky MŽP na revitalizaci říčních systémů, finanční prostředky MZe na úpravy vodních toků k plnění funkce lesa dle §35LZ, finanční prostředky poskytnuté Moravskoslezským krajem na financování úprav toků v rámci kraje a tak dále. Různé druhy finančních titulů vyžadují mimo perfektní provedení vlastních děl rovněž bezchybnou administrativu – od vlastního investičního záměru, přes zajištění projektových dokumentací, stavebního povolení, zadávání zakázek dle zákona o veřejných zakázkách, kolaudaci, závěrečné vyhodnocení a kontrolní činnost při provozování díla. Přes obtíže provádějící téměř každou stavbu mohu konstatovat, že správcům nechybí elán a zájem problémy řešit.“ Zdá se, že o budoucnost mají na frýdecko-místecké správě toků postaráno. — Jan Brandejs, Ředitelství LČR

1 2
3 4

- 1 Vodní tok Opavice – komůrkový migrační přechod
- 2 Bedřichův klauz
- 3 Bílá Opava po kalamitě v r. 2004
- 4 Bílá Opava po odstranění kalamity

revírník, který portrétuje medvědy

Mezi profesionálními lesníky je mnoho těch, které krásy přírody a tajuplný svět divoké zvěře přivedou k fotografování. Málokterý z nich to však v tomto oboru dotáhne tak daleko jako čerstvý šedesátník Antonín Říha, revírník z Lesní správy Hanušovice.

Jeho posledním úspěchem je vítězství v letošní mezinárodní fotografické soutěži Federace klubů fotografů přírody (IFWP). Zúčastnilo se jí 86 autorů z 9 evropských zemí. Antonín Říha zvítězil v kategorii Savci s fotografií medvědů trhavícího shnilý pahýl smrku. Neobvyklé je, že tento snímek medvěda pochází z Čech. „To jsem se jednou vrátil s kamarádem z Německa a on se mě ptá, jestli si nechci vyfotit medvědy,“ vysvětluje Antonín Říha. „Já mu povídám, jestli se nezbláznil, fotit medvědy v Čechách! A on na to, že se zná s panem Chaloupkem, který právě natáčí druhý seriál večerníků s medvědy. Tak jsme pana Chaloupka navštívili a to medvědí jsem fotil u něj.“ Jedinečnost snímku tedy nespočívá v tom, že pochází z divoké přírody, ale že zachycuje přesně okamžik, kdy se pahýl trhá na dva kusy (viz str. 29). Přítomno bylo několik fotografií, ale žádnému z nich se takový obrázek nepovedl.

MEDVĚDI, MÁ LÁSKA

„Medvědi jsou mezi zvěří moje největší láska,“ říká Antonín Říha. „Jezdím za nimi na Slovensko, ale dvanáct let mi trvalo, než se mi je poprvé podařilo pořádně nafotit.“ Úplně první fotografovo setkání s medvědem však nebylo moc příjemné. „Potkal jsem ho ve dvě v noci cestou na tetřeví tokaniště,“ popisuje. „Tak jsem začal mluvit a blikat baterkou a on mě nakonec obloukem obešel. Ale musím se přiznat, že jsem pak už nic nenafoťtil. Byl to příliš silný zážitek.“

— Ještě silnější zážitek s medvědem Antonína Říhu potkal v roce 1993. Volali mu ze Slovenska z Lesného závodu Revúca, že se jim tam potuluje osířelý medvěd. Nakonec se rozhodl a společně se synem se v říjnu vydali medvědi nafotit. „Bylo už pořádně veliké,“ vypráví revírník. „Chtěl jsem využít příležitosti a udělat si jeho portrét. Tak jsem se k němu přibližoval víc a víc, až se to medvědovi přestalo líbit a rozběhl se na mě. Pustil jsem

fotoaparát a prchal pryč. On si foťáku ani nevšiml a stále šel po mně. Odhodil jsem ruksak a utíkal dál. Medvědě naštěstí batoh zaujal. Začalo ho očichávat, prohlížet, a nakonec odběhlo. Bylo to štěstí, měl jsem srdce až v krku a dlouho bych utíkat nedokázal. Šrámy mi z toho setkání bohudík nezůstaly, ale památku na něj mám pořád. Celou situaci nafotil syn, který stál opodál a neztratil duchapřítomnost...“

MŮŽE ZA TO BRATRANEC

K fotografování přivedl Antonína Říhu jeho o dva roky starší bratranec z Přerova. „Přijel k nám na prázdniny v roce 1960,“ vzpomíná fotograf. „Přivezl si fotoaparát a pořád něco fotil. Nakonec jsme v Hanušovicích nakoupili vývojku a ustalovač a on mě začal seznamovat s tím, jak se vlastně fotografie dělá. Ani misky jsme neměli, vyvolávali jsme filmy ve starých talířích, ale mě to chytlo a od té doby fotografuji.“

— Začínal jsem s ruskou dvouokou zrcadlovkou Ljubitel a fotil jsem úplně všechno – lidi, les, lesní dělníky, krajinu. Postupně jsem si koupil Exaktu, Pentacon Six, a teď už pár let fotím jednookými zrcadlovkami Canon. Specializuji se na přírodu, převážně fotografuji zvěř, ale i krajinu, kytky, brouky...“ Antonín Říha přiznává, že když začínal svoji lesnickou kariéru, nosil do lesa pušku i fotoaparát. Pušku však stále častěji nechával doma, a teď už chodí jenom s fotoaparátem. Zatím je stále věrný kinofilmu, černobílému i barevnému, ale vážně uvažuje o přechodu na digitální aparát. Je to přece jenom operativnější, vývoj se prostě zastavit nedá...

MNOHDY JE TO ALCHYMIE

Fotografování zvěře je jednou z nejnáročnějších disciplín, a to i finančně. Ale asi nejvíc dá fotografovi zabrat příprava na snímek. Postavit si úkryt, to není zas tak složité, ale postavit ho tak, aby vítr v době fotografování vanul tím správným směrem, to už je složitější. „Já rád pracuji s protisvětlem nebo s bočním světlem, a také s pozadím, některé snímky mám dopředu vymyšlené“ říká revírník Říha. „Ale najít takové místo pro úkryt, aby splňovalo požadavky na vítr, na světlo i na pozadí, to je mnohdy přímo alchymie. Někdy to nejde vůbec a člověk musí v něčem slevit.“

— Kromě prokřehnutí nebo promoknutí je pak fotografovi odměnou setkání se zvěří v jejím přirozeném prostředí a postupné objevování jejích zvyků, charakteru a inteligence. Inteligence zvířat je někdy dost překvapivá. Mezi myslivci se například ví, že vrány umějí počítat, údajně až asi do osmi. Podobnou zkušenost udělal Antonín Říha s krkavci. „To jsme s bratrem našli

ve skalách krkavčí hnízdo, postavili jsme si úkryt a chtěli jsme krkavce fotografovat,“ popisuje okolnosti. „Příští den jsme oba vešli do úkrytu a po chvíli bratr odešel. Jenže ptáci se na hnízdo nevrátili. Požádali jsme tedy o pomoc kamaráda. Příště jsme šli do úkrytu tři a dva odešli, ale krkavci tu lest opět prokoukli. Dál už jsme je z počtů nezkoušeli a já jsem na ně musel poctivě čekat v úkrytu přes noc. Od té doby vím, že krkavci umějí počítat. Nevím sice do kolika, ale umějí.“

OCENĚNÍ, KNÍŽKY, KNIHA

Antonín Říha získal za své fotografie velké množství nejrůznějších cen. Kolik, to neví ani on sám. Říká, že když jich bylo čtyřicet, přestal je počítat. O té poslední již byla řeč, přejdeme tedy k první. „První mezinárodní cenu jsem získal v roce 1979 v Německu v soutěži Pentacon – Orwo,“ vzpomíná Antonín Říha. „V pěti kategoriích tehdy soutěžilo celkem 27 tisíc snímků a já jsem získal druhé místo v kategorii Příroda. Tohoto bienále jsem se pak zúčastnil ještě čtyřikrát a získal jsem na něm šest dalších cen.“

— Za svůj největší fotografický úspěch považuje Antonín Říha účast na mezinárodní soutěži německého mysliveckého svazu v roce 1986 v Norimberku. Po překonání tehdy obvyklých těžkostí při „styku s kapitalistickou cizinou“ tam poslal pět fotografií a získal 1. a 3. cenu za černobílé fotky a 6. cenu za fotografii barevnou. Zmíňme třeba ještě 2. cenu a čestné uznání v soutěži Czech Press Foto v roce 1997 a druhou cenu v téže soutěži v roce 2001.

— Snem každého „lovce snímků“ je vydat fotografickou knihu. Přiznal se k němu i „lovec“ Říha. „Snímky mám ve 26 publikacích, třeba i 70 v jedné knize,“ říká. „Ale samostatně se mi knihu vydat ještě nepodařilo. Chtěl jsem to udělat ke svým šedesátinám, dokonce jsem už měl připravenou maketu, ale nepodařilo se mi sehnat sponzory. Mám představu knihy fotografií s minimem textu, v podstatě jenom obrázky s nejnutnějšími popisky. Snad se jejího vydání ještě dočkám.“

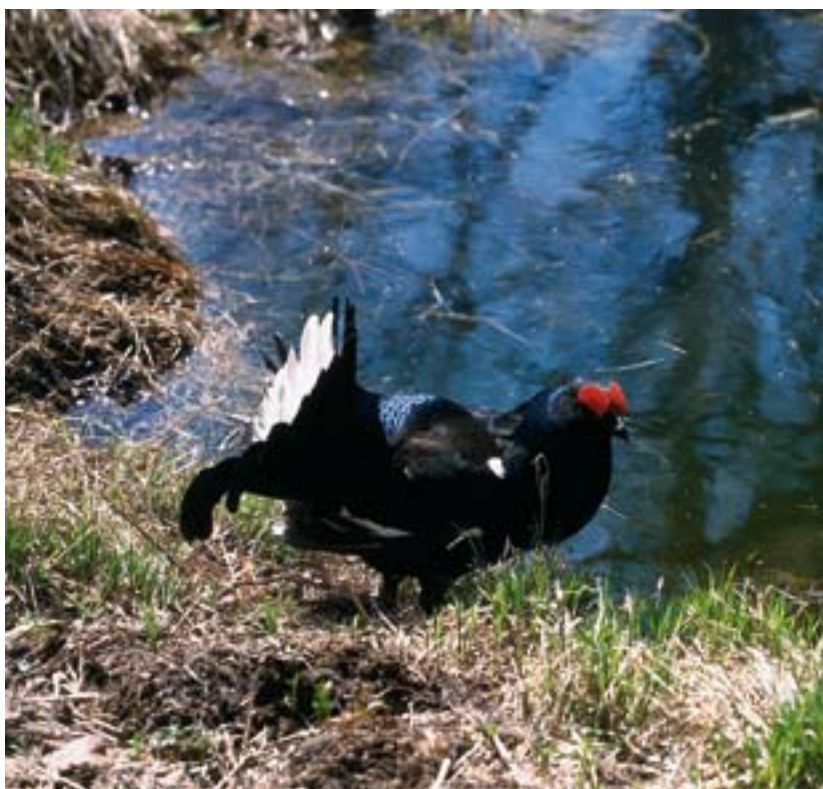
**foto na straně 29
Antonín Říha**

PŘEDČASNÝ ZÁVĚR

Listuji poznámkami, které jsem si při rozhovoru s fotografujícím revírníkem udělal, a jako obvykle lituji informací, poznatků a příběhů, které jsem kvůli omezenému rozsahu textu musel nechat propadnout mezi prsty. Antonín Říha však také řekl něco, co by zapadnout nemělo: „Ten můj koníček mi sebere všechnen volný čas, víkendy, dovolené, prostě každou volnou chvíli. A také stojí spoustu peněz. Nebýt toho, že mám trpělivou a tolerantní manželku, asi bych se mu věnovat nemohl. Chtěl bych jí za to poděkovat.“ Myslím, že paní Říhové mohou děkovat i všichni příznivci a obdivovatelé jeho fotografií. — Jaroslav Jonáš

život kolem vody

Příroda nám cenně poskytuje nepřeberné množství překvapení. Fotografování volně žijících druhů obyvatel naší přírody přináší fotografům nevšední zážitky. Už samotné vystopování určitého zvířete je někdy nesmírně obtížné, a potom ještě plachého obyvatele přírody musíme přelstít.

- 3 1 4 Proto si fotografové staví různé kryty a využívají lovecké
2 5 posedy, aby život obyvatel přírody mohli fotografovat. Setkání s určitým živočišným druhem, který chce člověk fotografovat, někdy stojí mnoho času a námahy. Jindy fotografovi přejí náhoda a získá zajímavé snímky, které ani ve snu nečekal.

— Život kolem vody je velmi pestrý, a proto láká každého, kdo se o dění v přírodě vážně zajímá. Vodní lokality nabízejí k pozorování život vodních ptáků a další zvěře. Především rybníky hostí mnoho druhů vodních ptáků, které je možné fotografovat nejen při jarním toku nebo při hnízdění a vyvádění mláďat, ale nepřeberné množství příležitostí k fotografování poskytují během celého roku. Vždyť například pozorování divoké husy, jež se vydatně koupe, aby si promočila peří, které potom zobákem promašťuje, je nevšední zážitek. Stejným způsobem si počíná i celá řada kachen. Můžeme zde pozorovat i hbitého ledňáčka, který se střemhlav vrhá do vody, aby pod hladinou uchopil malou rybičku, a další zajímavosti.

— Na fotografování živé přírody je krásné i to, že nikdy nevíme, jak náš záměr dopadne, a zda se vůbec druhu,

za kterým jsme se vydali, dočkáme. Někdy můžete sedět ve fotografické boudě ukryté v rákosí a čekat na přilet volavky, která sem pravidelně přilétá na lov rybek, ale nedočkáte se. Čekáte tři hodiny, čtyři hodiny, a volavka nikde. Ovšem za tu dobu se může na scéně objevit něco jiného, co vás zaujme, a tak místo volavek nakonec fotografování třeba vydru nebo srnce, který se k vodě přišel napít.

— Dnes vám chci ukázat několik malých případů, kdy jsem se u vody setkal s něčím jiným, než na co jsem čekal. Maskovaný kryt na hrázi byl určený na fotografování roháčů, kteří se proháněli po hladině. Na mělčinu těsně vedle krytu ale přiletěli vrabci a začala koupel (obr. 1). Nečekané setkání mi připravila i bachyně s mláďaty, která přišla do rákosí, kde jsem seděl na vrbě a čekal na pochopy (obr. 2). Na tokaništi si tetřívěk v zápalu horlivého boje najednou „odskočil“ k vodní tůňi, aby se napil (obr. 3). Daněk v říji nečekaně přišel až k potoku a dlouze zde pil vodu (obr. 4). Když jsem čekal na divoké kachny, objevil se na druhém břehu jelen, vrhl se do vody a plaval přes řeku (obr. 5).

— Jaromír Zumr st.

Lesní správa Svitavy otevřela les dětem

Lesy v okolí demonstračního objektu Boršov u Svitav se v sobotu 7. října naplnily veselým výskotem a všudypřítomným smíchem dětí. Lesní správa Svitavy tu pořádala Den s Lesy České republiky.

Počasí účastníkům přálo. Nic proto nebránilo tomu, aby se po slavnostním zahájení, podtrženém loveckými fanfárami v podání studentů trutnovské střední lesnické školy, děti vydaly po pečlivě připravené stezce „Za pokladem loupežného rytíře Boreše“. Stezka je vedla krásnými lesními partiemi k jednotlivým zastavením, na kterých byli soutěžící prověřováni ze znalosti lesních stromů a keřů, schopností rozpoznat šišky a stopy lesní zvěře i dalších vědomostí týkajících se lesa a jeho obyvatel. Nakonec si i ti nejmenší vyzkoušeli přesnost svých zásahů při hodu míčkem na cíl, právě do úst rytíře Boreše. Organizátoři však pro děti připravili řadu dalších poutavých akcí a soutěžních disciplín. Například malí cyklisté se mohli zúčastnit orientační soutěže „Na kole dokola okolo Boršova“. Soutěžilo se také ve střelbě ze vzduchovky, v chůzi na chůdách, ve skákání v pytích, a nechyběl ani soutěžní kvíz.

VELKORYSÁ AKCE

Zaměstnanci lesní správy pojali tento den opravdu velkoryse. Na rozlehlém palouku bylo postaveno velké kryté a dobře ozvučené pódium, na kterém se střídala country skupina s divadelní společností. Nedaleko demonstračního objektu probíhaly ukázky práce lesní

přijel i slovenský tiskový mluvčí

Na Den s Lesy ČR do Svitav přijela i zahraniční návštěva. Načerpání inspiraci se do Čech vydal tiskový mluvčí Lesů Slovenské republiky Peter Gogola. Mezi soutěžemi jsme pak našli chvíli a položili mu pár otázek.

Jste v okolí demonstračního objektu Boršov u Svitav na dni s Lesy České republiky. Co vás sem přilákalo a jaký na vás tato akce udělala zatím dojem?

— Impulem pro návštěvu tady u vás bylo pozvání od mluvčího podniku Lesy ČR Tomáše Vyšohlída. Přesto, že je ve funkci teprve krátce, navázali jsme celkem intenzivní kontakty a jedním z výsledků naší dosavadní komunikace byla pozvánka na Den s Lesy ČR. Na toto setkání jsem se vydal ještě s kolegou, ředitelem Odštěpného závodu Revúca Ing. Igorom Viszlaiom (*odštěpný závod je organizační jednotka, něco jako krajským inspektorát u LČR – pozn. aut.*). Kolega Viszlai je totiž zanícený lesní pedagog a já jako garant projektu lesní pedagogiky u Lesů SR jsem byl taky velmi zvědavý na program celého dne.

— Samotný Den s Lesy ČR byl velmi příjemný a zajímavý. Potěšilo nás už velmi pěkné přivítání. Naši hostitelé, mluvčí Vyšohlíd, ředitel krajského inspektorátu Choceň Ing. Jaroslav Matička a lesní správce ze Svitav Ing. Miroslav Bačovský, byli pozorní a velmi pohostinní. Kromě aktivit, které byly připraveny pro širokou veřejnost, jsme se seznámili i s lesnickým demonstračním objektem Boršov. Prošli jsme si i naučnou stezku, kde jsme se pokusili splnit některé úkoly určené hlavně dětem. Chtěli jsme se tak vcítit do jejich role. Byl to zajímavý zážitek, plný podnětů na zlepšení našich aktivit pro veřejnost. **Předpokládám, že slovenští lesníci také věnují pozornost komunikaci s veřejností.**

— Samozřejmě. Naší hlavní akcí, jakýmsi zlatým hřebem našich celoročních PR aktivit, je „Den stromu“. Je to

techniky a na rybníčku se děti projížděly na „Matyl-dě“ – nafukovacím raftovém člunu. Šikovný lesař pak předváděl, co všechno je možné vytvořit z kmene za pomoci motorové pily. Jiné, s lesem a přírodou svázané umění, prezentoval pracovník Ředitelství Lesů České republiky Ing. Petr Zvolánek, předseda Klubu sokolníků ČMMJ. Dětem představil trio svých ptačích svěrenců, dvojici rohoňů a elegantního jestřába. Bylo zřejmé, že dětem, které si mohly dravce nést na sokolnickém rukávu a přitom je beze strachu hladit, už stěží budou tito dravci něčím jiným než milými a přátelskými tvory, které je třeba poznávat a chránit.

— Zmínit je třeba také zdařilé vystoupení šermířské skupiny Skándálie a zapomenout nelze ani na bryčku taženou párem krásných chladnokrevníků, ve které se mohli svězt jízdychtiví zájemci. Cestu si mohli zpestřit třeba prohlídkou drobných staveb, které Lesy České republiky budují pro veřejnost v rámci svého podnikového Programu 2000.

DVEŘE BYLY OTEVŘENY VŠEM

Pro všechny účastníky byly po celý den otevřeny dveře Demonstračního objektu Boršov, ve kterém bylo nejen možné se pohodlně občerstvit, ale také zhlédnout

výstavu podzimních hub. Připravili ji místní mykologové. V areálu pak návštěvníci viděli ještě ukázky mnoha typů ptačích budek z produkce Semenářského závodu v Týništi nad Orlicí. Nebylo třeba se ptát dětí ani jejich rodičů, zda se jim Den s Lesy České republiky líbil. Na všech účastnících to bylo patrné na první pohled. Organizace celého dne, včetně předávání cen a suvenýrů pro soutěžící, klapala opravdu příkladně. Poděkování za to patří všem, kdo se na vydařené akci podíleli.

— Na závěr je třeba říci, že Dne s Lesy České republiky se zúčastnilo více než 150 dětí, které se registrovaly do hlavní soutěže, a možná ještě větší počet jejich dospělých průvodců. Svitavští tak v praxi předvedli známé rčení, že kdo umí, ten umí. Všichni pracovníci lesní správy tu odevzdali kus dobré práce na místě nejpotřebnějším – při výchově těch, kterým budou jednou „své“ lesy předávat. Ocenit je však třeba i podporu generálního ředitelství Lesů České republiky a pomoc samosprávních orgánů města Svitav a města Moravské Třebové. Všichni společně dětem připravili mimořádný zážitek a nasměrovali je k bližšímu zájmu o les a vše, co s ním a s ochranou přírody souvisí.

— jb, tv

svátek všech, kteří mají rádi les. Pořádáme ho už pět let každou druhou červencovou sobotu v areálu Lesnického skanzenu v Čiernom Balogu na Středním Slovensku. V přírodním amfiteátru probíhá kulturní program a na trase naučné stezky ve skanzenu jsou připravené hry, soutěže a různé aktivity pro děti a jejich rodiče. Návštěvnost posledních dvou ročníků překročila 6 tisíc lidí, a proto také publicita Dne stromu bývá celkem značná. Patronem několika ročníků býval pan Ladislav Chudík, rodák z nedalekého Hronce. Toho u vás znáte určitě jako primáře Sovu ze seriálu Nemocnice na kraji města. Celkově Den stromu je vždy velmi pozitivně hodnocený. Vaše Dny s Lesy ČR mají na druhou stranu ale výhodu v tom, že probíhají od jara do podzimu, proto se mi práce s veřejností u vás jeví jako systematictější.

— Mezi naše priority patří lesní pedagogika a budování Lesnických informačních kanceláří. Podle našeho názoru je dnes více než kdy předtím potřeba věnovat se mládeži. Jedno slovenské lidové přísloví říká: „*Ohýbaj ma mamko, dokiaľ som ja Janko.*“ Toto zkušeností ověřené moudro platí dokonce i ve výchově lesních porostů – je efektivní, když se provádí v mladém věku. Proto se

cíleně věnujeme lesní pedagogice a chceme dosáhnout toho, aby práce s mládeží byla systematická, cílevědomá a probíhala na celém území Slovenska. Právě v těchto dnech dokončujeme přípravu na první celostátní setkání lesních pedagogů ze všech státních i nestátních lesnicko-hospodářských subjektů.

Sbíráte zkušenosti v oblasti práce s veřejností i v jiných zemích?

— Zúčastnili jsme se celostátního setkání lesníků v Maďarsku, máme intenzivní výměnné aktivity s kolegy z Polska, Ukrajiny a Chorvatska. Nabízíme naše „best practises“ a sbíráme inspiraci pro zlepšování našich výsledků. Myslím si, že se nám daří budovat vztah slovenské veřejnosti k lesu a lesnictví, ale i to je běh na dlouhou trať.

Jaké vnímáte perspektivy spolupráce s Lesy ČR?

— Jako bezpochyby skvělé. Společná historie, neexistující jazyková bariéra, oboustranný zájem o spolupráci – to jsou velmi slibná východiska. Vztahy, které v minulých letech trochu ochladly, chceme obnovit a ještě zintenzívnit. Jediné, co potřebujeme my a zřejmě i vy, je stabilita a klid pro práci.

LČR pomáhajú ohrozeným druhům

Tentokrát o medvědu hnědém

V Programu 2000 jsme se zavázali podporovat vzácné a ohrožené druhy živočichů vázaných svými životními potřebami na lesní a vodní prostředí. Avšak soužití člověka s některými z nich, především s medvědem, vlkem a rysem, vyvolává mnoho otázek. Jelikož byla kontinuita existence velkých šelem ve volné přírodě ČR na dlouhou dobu přerušena, požádali jsme o názor na přítomnost velkých šelem významného slovenského odborníka, Prof. Pavla Hella. První ze série článků se týká medvěda.

Rád som prijal ponuku redakcie, aby som napísal niekoľko stručných článkov o našich poznatkoch, získaných pri ochrane a obhospodarovaní veľkých šeliem v slovenských Karpatoch. Veď tieto sa už vyskytujú aj na severovýchodnej Morave a rys dokonca aj v Čechách, takže táto problematika sa stáva aktuálnou aj v ČR. Hneď úvodom treba konštatovať, že na Slovensku už najmenej 200 rokov nežilo tak veľa veľkých šeliem ako na začiatku tretieho tisícročia a ich početnosť vďaka zvýšenej ochrane značne vzrástla aj v mnohých ďalších európskych krajinách.

— Je nesporné, že zo všetkých troch druhov našich veľkých šeliem je v kultúrnej krajine najviac problémov so spoložitím človeka s medveďom, lebo tento nenapáda len hospodárske zvieratá ako vlk a občas aj rys, ale aj včelstvá, rozbíja krmidlá pre zver, láme ovocné stromy, a čo je hlavné – napáda aj človeka. Na Slovensku porania medvede každý rok niekoľko ľudí, niektorých aj veľmi ťažko, s trvalými následkami. Posledný takýto prípad sa stal v auguste t. r., napadnutý chlap má celkom znervoznenú tvár, hrozí mu strata zraku a v každom prípade ho čaká dlhý pobyt v nemocnici, niekoľko operácií a ešte dlhšia rekonvalescencia. Jeho tvár už nikdy nebude taká, ako bola pred atakom medveďa. Medveď veľmi často útočí na hlavu, tvár a krk človeka, neraz ho aj úplne „oskalpuje“ a práve preto si treba pri priamom napadnutí touto šelmou najviac chrániť práve tieto časti tela a brucho. Teda skrčiť sa ležiace na bruchu, zopnutými rukami si chrániť zátylok a krk a robiť sa mŕtvym. Dôležité je nepohnúť sa ani potom,

keď medveď trochu poodíde, lebo spravidla ešte chvíľu pozoruje človeka a keby sa ten začal pohybovať, vráti sa. Ale aj menej vážne poranenie prináša so sebou rôzne preventívne očkovania, utrpenie, bolesť, práceneschopnosť a teda aj zvýšené finančné náklady. Najlepšie však je takejto priamej konfrontácii s medveďom sa vyhnúť. To znamená, že keď sme v lese s výskytom medveďa, musíme sa správať tak, aby nás tento zavčasu zaregistroval. Dôležité je rozprávať sa, najmä keď postupujeme proti vetru. Ak sme sa stretli s medveďom, nesmieme utekať, ani sa mu pozeráť do očí, ani robiť nápadné pohyby, ktoré by mohol považovať za prejav agresivity. Je potrebné mať ho v zornom poli, pomaly ustupovať a normálnym hlasom na neho hovoriť. Utečť sa pred medveďom nedá, ale vyliezť na vyšší strom – ak to stihneme – áno. Medveď môže urobiť aj zdanlivý útok, ktorý tesne pred človekom preruší, ale môže ho aj zopakovať. Dôležité je neprepadnúť panike.

— Hell a Bevilaqua (1988) uverejnili údaje o 99 prípadoch stretnutí človeka s medveďom, ktoré skončili takto: 76 % prípadov sa zaobišlo bez akejkoľvek vzájomnej kontroverzie a následkov pre obe strany, 16 % skončilo s poraneniami človeka, 4 % skončilo s usmrtením medveďa a 4 % skončilo s následkami pre obe strany, tj. s poranením človeka a s usmrtením medveďa. Konkrétne v rokoch 1985–1987 bolo medveďmi poranených spolu 26 ľudí a tieto prípady pokračujú aj v súčasnosti. Podľa posledných údajov z napadnutých osôb bolo až 39,4 % poľovníkov a honcov. Až 63,6 % útokov vykonal medveď. Útočiace medvede boli vo väčšine prípadov

zdravé, len asi 30 % bolo poranených už pred atakom. Najčastejšie útočili medvedice v domnení, že si musia brániť svoje mláďatá, a jedince vyrušené pri svojej strhutej koristi. Posledné prípady usmrtenia človeka sa stali na začiatku minulého storočia.

— V roku 2005 medvede na Slovensku zabili 180 oviec, 12 ks hovädzieho dobytku, rozbili 237 úľov a narobili aj ďalšie evidované škody v úhrnnej hodnote 1,3 mil. Sk. V skutočnosti však boli tieto škody určite väčšie, lebo vy-bavovanie náhrad za ne je také byrokratické a zdĺhavé, že mnohí poškodení ich ani nehlásia a podaktorí z nich sa potom snažia vziať „spravodlivosť do vlastných rúk“ a dochádza aj k ilegálnemu odstrelu tejto chránenej šelmy, niekedy aj zo ziskuchtivosti za poplatok. Sú signály o tom, že takto prišli k cennej medvedej trofeji viacerí solventní novozbohatlíci, ale oficiálne dokázané to zatiaľ nie je. V roku 2005 sa uhradila len približne polovica nahlásených škôd, čo je veľká chyba, lebo trvalé zachovanie veľkých šeliem je možné len vtedy, keď sa škody nimi spôsobené budú uhrádzať promptne a v plnej výške. Je síce pravda, že z celoštátneho pohľadu sú to len bezvýznamné škody, ale lokálne, z pohľadu poškodených sú významné a môžu v nich vyvolať nenávisť k veľkým šelmám, ak ich požiadavky nie sú riadne uspokojované.

— Slovensko je malá a relatívne chudobná krajina, v ktorej podľa odhadu žije najmenej 600 medvedov, ktoré narobia veľa škôd, občas napadnú aj ľudí a aj napriek tomu ich prítomnosť akceptujeme a škody tolerujeme. Aký obrovský rozdiel to je napr. v porovnaní

s veľkým a bohatým Nemeckom, kde ihneď odstrelili prvého medveda „Bruna“, ktorý k nim ako prvý spontánne primigroval po 170 rokoch, len preto, lebo zabil niekoľko oviec, ale na človeka nezaútočil. A pri tom Nemci vyhlasujú, že si prajú, aby medvede znova osídlili celé Alpy a chodia k nám, ale aj do Rumunska a ďalších postkomunistických štátov robiť výskum veľkých šeliem a nás „učiť“, ako ich treba chrániť, zachovať a hlavne početne neregulovať, lebo sa vraj budú regulovať samé, ale to v človekom pozmenenej kultúrnej krajine už nie je možné! Hlavné je, že vo svojich krajinách veľké mäso-žravce už dávno vyhubili a nazad ich chcú len slovné, ale v skutočnosti nie. Čo na to povedať? Azda len to, čo sa hovorilo o farizejoch, že „vodu kážu a víno pijú“.

UŽ ICH BOLO IBA 25

Na začiatku tridsiatych rokov minulého storočia sme mali na Slovensku už len asi 20–30 medvedov, lebo boli intenzívne prenasledované v záujme ochrany hospodárskych zvierat a hodne lovené pre trofej. Preto sa – predovšetkým z iniciatívy poľovníkov – zaviedla ich celoročná ochrana, veľmi rýchlo sa rozmnožili a opäť obsadili mnohé pohoria, v ktorých boli už dávno vyhubené. Okrem toho sa rozšírili aj na Moravu a do prihraničných oblastí Poľska, ako to podrobne zdokumentovali Janík, Voskár a Buday (1986). V roku 1962 sa musel pre zvýšené škody opäť povoliť aj veľmi obmedzený lov medvedov na základe individuálnych ministerských výnimiek z ochrany. Za roky 1962–2001 bolo na Slovensku oficiálne ulovených alebo sa našlo

uhynutých 1203 medvedov, na poľskej strane našich hraníc sa vytvorila asi 80 členná populácia a niekoľko jedincov sa usídlilo, ako sme už konštatovali, aj na Morave. Z toho je evidentné, aká vitálna a vysoko reproduktívna je naša medvedia populácia, keď sa z pôvodných 20–30 jedincov za 70 rokov rozmnožila na cca 1900 jedincov! Z toho vyplýva, že keď chceme medvediu populáciu udržať v stabilizovanej početnosti, musíme ročne uloviť najmenej 10 % zvierat z jarného kmeňového stavu a ich úplná ochrana, ako to propagujú fundamentalistickí ochrancovia všetkých predátorov, by bola v našich podmienkach vysoko kontraproduktívna. To potvrdzujú aj údaje Hella a Sabadoša (1995), že tohoročné medvediatá tvoria až 17,6 % letnej populácie a ich prírastok dosahuje ročne 20,6 % zo zimného stavu brložiacich medvedov. V Chorvátsku bol zistený dokonca ešte o málo vyšší prírastok. Pravda, všetky medvediatá z leta sa jari a neskoršie potom ani reproduktívneho veku nedožijú, ale ročný odlov vo výške 10 % z populácie je naozaj potrebný a odôvodnený, a to aj v prospech zachovania tohto druhu.

NÁRAST VEDIE KU KANIBALIZMU

Zistilo sa, že nadmerný nárast početnosti medveda vedie k silne zvýšenému kanibalizmu, ako je to hlásené napr. z Kôprovej doliny v Tatrách, k nárastu počtu priamych stretov človeka s medvedmi, ku zvýšeným škodám, k narastajúcej nežiadúcej synantropizácii medvedej populácie a k celkovo zvýšenému úhynu medvedov, napr. aj v dôsledku kolízií s dopravnými prostriedkami na pozemných komunikáciách. Na Slovensku sa totiž k budovaniu podchodov (tunelov) a nadchodov (zelených mostov) pre zver na intenzívne sa rozvíjajúcej cestnej sieti zatiaľ neprikróčilo, čo vážne narušuje migrácie všetkých druhov veľkej zveri. Málo sa zatiaľ urobilo aj na zamedzenie synantropizácie medvedov, napr. tým, že sa pri horských hoteloch, chatách a obciach znemožní medvedom prístup na skládky odpadu, lebo ich úprava je aj finančne dosť náročná. Stáva sa dokonca aj to, že sa medvede umelo lákajú ako atrakcia pre hostí rôznych turistických zariadení tak, že sa im pri nich ponúkajú rôzne lahôdky, čo je samo-

zrejme neprípustné a môže v konečnom dôsledku viesť aj k priamemu ohrozeniu ľudí.

— Jamnický (1988) skúmaním potravy našich medvedov potvrdil, že sa aj u nás živia hlavne rastlinnou zložkou, ako to je známe aj z iných častí jeho veľkého druhového areálu. Koncom leta a na jeseň je dôležitou súčasťou potravy medvedov rôzne lesné ovocie, ktoré je energeticky bohaté a uľahčuje im vytvorenie nevyhnutných tukových zásob na obdobie zimného brloženia. V súčasnosti ho však u nás ľudia, a to nie len nezamestnaní, zbierajú tak intenzívne, že z neho medvedom a ostatnej zveri, najmä mimo strážených území s vysokým stupňom ochrany, nezostane téměř nič. Lokálne robí medveď škody aj požieraním dozrievajúcej kukurice, ovsa, či bezosinatej pšenice, ale tieto sú bezvýznamné. Trus medveda je potom plný nestrávených zŕn. Ak sa medveď niečoho, ako napr. jarabín, prežerie, po čase to vyvráti, pričom jeden zvratok obsahuje aj viac litrov natrávanej potravy,

— Starostlivosť o biotop medveda okrem toho, čo sme už uviedli, predpokladá aj jeho ochranu pred nadmerným vyrušovaním ľuďmi. Čím viac sú hory sprístupnené rôznymi cestami pre ľudí, tým horšie je to pre medveda i pre spolužitie človeka s ním (synantropizácia, škody, útoky na ľudí atď.). Na ochranu košiarov a včelínov sa veľmi dobre osvedčili elektrické oplôtky, ktoré však nechránia ovce, ktoré sa počas pastvy odtúlali od stáda. Preto je potrebné, aby pastieri vykonávali svoju službu starostlivo a dôsledne, ani v noci neodchádzali zo salaša a neholdovali nadmerne alkoholu. Dobrou ochranou proti vlkom, ale aj na signalizovanie príchodu medveda, sú silné a odvážne strážne psy, integrované v čriede oviec, teda také, ktoré boli v ňom od malička vychované a sú na ovce vpečené a ochotné ich aj brániť. Nemáme teda na mysli pastierske psy slúžiace na zavračanie oviec, ale ani smutné strážne psy, napr. slovenské čuvače, uviazané po celý čas na reťazi pri bačovej kolibe či maringotke, ako to často vidíme na našich salašoch.

— Keď sa v roku 1962 začal veľmi obmedzený odstrel medvedov, bol tento zameraný téměř výlučne len na veľké a staré, dominantné trofejové samce, čím sa narušila sexuálna, ako aj veková štruktúra populácie.

Preto sa potom neskoršie určilo, že z celkového odlovu malo pripadať približne 70 % na jedince do 100 kg, 20 % do 150 kg a 10 % nad 150 kg, čo bolo aj správne, lebo sa lovilo aj viac subadultných jedincov a samíc. Ale v súčasnosti sa prešlo do opačného extrému, lebo sa smú loviť len jedince do 100 kg, teda také, ktoré sa spravidla ešte nereprodukujú. To znamená, že sa (aspoň oficiálne) nezasahuje do reproduktujúcej sa časti populácie, čo má za následok jej nežiadúci nárast. Výnimky sú možné, len keď ide o mimoriadny odstrel problémového jedinca, teda silne synantropizovaného alebo škodníka.

— Najľahšie sa medveď loví na jar, keď je hladný a preto pravidelne navštevuje vŕnisko. Teraz sa však jarný odstrel zakázal, vraj preto, aby sa nelovili vodiace medvedice. Ale medvedica svoje mláďatá, ktoré ešte nemajú vyvinutú správnu termoreguláciu, do polovice apríla na dlhší čas určite neopúšťa, takže tento dôvod nie je relevantný. „Ochrancovia“ šeliem argumentujú aj tým, že na vŕnisku by poľovníci ilegálne lovili aj vlky, ktoré sú na jar už chránené. Ale to je asi tak, ako keby sme zakázali jazdu autami, lebo niektorí vodiči nedodržia predpisy. Teda toto ustanovenie je vážnou brzdou na splnenie povoleného regulačného lovu, ktorý síce dosahuje ročne 10 % z JKS, ale v skutočnosti sa plní len na 30 %. Okrem toho je to pre populáciu kontraproduktívne, lebo predsa každý poľovník si môže spraviť vŕnisko na líšky a potom na ňom bez kontroly uloviť ilegálne napr. aj medveďa.. Keby boli v revíri legalizované kontrolované vŕniská na medvede, to by sa nemohlo stať. Je až smiešne, že ochranári povoľujú regulačný lov medvedí v lete, keď je jeho deka nekvalitná a vo vysokom rastlinnom záraste je ťažké správne odhadnúť jeho veľkosť a prípadne zistiť aj prítomnosť medveďat. Jesenný lov je ťažký, lebo medveď má vtedy všade bohato prestretý stôl, takže na vŕnisko chodí veľmi nepravdepodobne a poplatkový lovec spravidla nedisponuje takým časovým fondom, aby naňho vyčkával možno aj desať nocí. V dôsledku toho medveďia populácia početne stále nežiadúco narastá.

— Je taktiež zakázané vykladať na vŕnisko mäsovú návnadu, ktorú medveď najmä na jar veľmi vyhľadáva, vraj preto, lebo by sme ho naučili konzumovať mäso

a napádať zvieratá (ako keby šelmu bolo potrebné na to „učiť“) a preto, lebo po skončení vŕnadenia zostávajú v prírode smradľavé zvyšky po kadáveroch (ako keby bol problém prikázať a skontrolovať ich odstránenie). Samozrejme vŕnať by sa smelo len v zime uhynutou zverou a kadávermi domácich zvierat, ktoré prešli veterinárnou kontrolou. V Slovinsku a Chorvátsku je dokonca povinné udržiavať takéto vŕniská (minimálne jedno na každých 6000 ha medvedieho areálu) po celé vegetačné obdobie, aby sa mohol vykonávať seriózny monitoring populácie, správny selektívny lov a najmä, aby sa medvede odlákali od útokov na hospodárske zvieratá.

MONITORING JE ZATIAĽ NEUSPOKOJIVÝ

Monitoring medvedej populácie je u nás zatiaľ celkom neuspokojivý a JKS vyše 1400 jedincov, ktorý poľovnícki hospodári nahlásili, je určite veľmi vysoko nadsadený. To by sa malo výrazne zmeniť, mali by sme aspoň približne vedieť, koľko medvedí u nás vlastne žije. Taktiež by sa mal zintenzívniť výskum veľkých šeliem, ktorý je u nás zatiaľ nedostatočný. Cieľový stav medvedí by v žiadnom prípade nemal presiahnuť 500–600 jedincov v JKS.

— Bolo by ešte veľa rôznych zaujímavostí, ktoré by sa žiadalo povedať o západokarpatskej medvedej populácii, ale obmedzený rozsah tohto článku to nedovoľuje. Na záver by som preto chcel čitateľov ubezpečiť, že našim cieľom je našu medvediu populáciu trvalo zachovať, avšak v únosnom počte a zabezpečiť jej ďalší rozvoj najmä po stránke kvalitatívnej, z pohľadu jej správnej sociálnej štruktúry a obmedzenia jej ďalšej synantropizácie. To ale znamená, že ju treba nielen chrániť, ale aj početne regulovať, aby spolužitie človeka s ňou bolo čo najmenej konfliktné. Je možné, že sa medveď v budúcnosti viac rozšíri aj na severnej Morave a možno sa niekedy vráti aj na Šumavu. Potom by mohli prísť vhod aj naše skúsenosti so spolužitím človeka s medveďom v slovenských Karpatoch, aby sa už nikdy viac neopakoval smutný osud „Bruna“, ktorý sa pokúšal znova usadiť v niekdajšom tradičnom alpskom medveďom areáli, na čo doplatil životom.

nové odborné publikace a knihy z oboru lesnictví a příbuzných oborů

OCHRANA LESA A KRAJINOTVORNÉ PROGRAMY

Sborník ze semináře, Průhonice, 12. a 13. 9. 2006.

Vyd. ČS VTS – Česká lesnická společnost, Praha, 2006
/darováno Českou lesnickou společností, Praha, technické knihovně LČR HK/

PLOŠNÉ POŠKOZENÍ LESŮ ZPŮSOBENÉ POVĚTRNOSTNÍMI VLIVY

Sborník ze semináře, Praha, 27. 9. 2006.

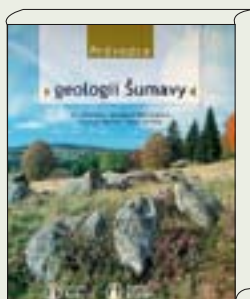
— Z povětrnostních vlivů mají na škody v lesích největší vliv větrné, sněhové a námrazové polomy, které způsobují dlouhodobě největší rozsah nahodilých těžeb. V posledních letech je rozkolísanost atmosféry zvětšená, a to se projevuje zvýšeným podílem škod povětrnostními vlivy. A vždy následně hrozí i kůrovec. Na tyto vlivy byl zaměřen právě tento seminář.

Vyd. ČS VTS – Česká lesnická společnost, Praha, 2006
/darováno Českou lesnickou společností, Praha, technické knihovně LČR HK/

HISTORIE A VÝVOJ LESŮ V ČESKÝCH ZEMÍCH

Sborník referátů z odborného semináře (Srtní, 17.–18. 10. 2006), který byl zaměřen na vývoj lesů a jejich komplexů a na způsob přístupu společnosti k jejich využívání.

Vyd. Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta lesnická a environmentální, v koedici se Správou NP a CHKO Šumava, Národním zemědělským muzeem v Praze, Státním oblastním archivem Třeboň

a Kašperskohorskými městskými lesy, s. r. o., Praha, 2006
/přiděleno technické knihovně LČR HK/

SVĚDECTVÍ MAP – MAPY LESA

editor: Ivan Roček

— Předkládaný soubor kopií třiceti historických map je převážně z 18. století. Navazuje tak na předchozí soubor Svědectví map (Praha, 1999). Do tohoto druhého dílu Svědectví map (počátky lesnických map a zobrazení lesa) byly zařazeny pouze čtyři mapy ze století 17., a ty jsou zde uváděny, protože tvoří jakýsi úvod do kartografických prací lesníků tak, jak je známe dnes.

18. století je možné považovat za období počátku lesnických map, na kterých jsou někdy velmi zřetelně vyznačeny hranice lesů a často poskytnuty dosti cenné údaje o počínajícím lesním hospodářství té doby. Jedná se především o mapy menších celků, panství, poleš, jednotlivých lesů nebo jen lesků, dále o mapy sporných území, vymezení hranic až po počátky porostních map tak, jak je známe dnes. V 18. století přetrvávají tradice mapy jako rukopisného a výtvarného díla s charakteristickou barevností a někdy s hezkou zpracovanou výzdobou. Snahou autorů bylo vybrat z rozsáhlého materiálu mapy, které ukazují kartografický vývoj znázorňování lesů, ale jsou současně technicky zajímavé a výtvarně velmi krásné, a v neposlední řadě jsou reprodukovatelné do daného formátu. V předkládaném souboru jsou použity mapy z různých archivů České republiky (Národní archiv

Praha, státní oblastní archivy, Moravský zemský archiv Brno a Zemský archiv Opava), které skrývají neuvěřitelné kartografické poklady.

Vyd. Česká zemědělská univerzita v Praze, Fakulta lesnická a environmentální, spolu s Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů v Brandýse nad Labem a za finanční podpory s. p. Lesy České republiky a Ministerstva zemědělství ČR, Praha, 2005

Poznámka technické knihovny LČR: Souborné reprezentační dílo Svědectví map (Praha, 1999) také máme a psali jsme o něm v dvojčísle Lesu zdar 7–8/2003.

/přiděleno technické knihovně LČR HK/

PRALES – A LES KULTURNÍ. DĚJINY A MOŽNOSTI UDRŽITELNÉHO ROZVOJE z německého originálu „Urwald und Waldkultur – Geschichte und Möglichkeiten nachhaltiger Entwicklung“ in Waldfacetten, Begegnungen mit dem Wald z roku 1998

Franz Schmithüsen

— Autor, řádný profesor Spolkové vysoké školy technické (ETH) v Curychu a čestný profesor Lesnické fakulty České zemědělské univerzity v Praze, se v následujících kapitolách zabývá dlouhodobým vývojem lesů a krajiny před nástupem člověka, především však dobou relativně krátkého úseku posledních několika tisíců let, kdy lesy začaly být člověkem ovlivňovány a kdy se les stal lidskou rukou vytvořenou kulturní krajinou.

Vyd. Česká zemědělská univerzita, Fakulta Lesnická, Praha, ve spolupráci s Ústavem

pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, Praha, 2003

/přiděleno technické knihovně LČR HK/

OD JIHOČESKÝCH PRALESŮ K HOSPODÁŘSKÝM LESŮM ŠUMAVY

Josef Jelínek

— Když v polovině devadesátých let minulého století z popudu ing. Hladilina zpracovával ing. Jelínek podklady pro ověřování genofondu smrku ztepilého v Národním parku Šumava, odvedl neuvěřitelně mravenčí práci ve zpracování dochovaných dat ve státních oblastních archívech v Českém Krumlově a Klatovech. Zpracoval dochovaná data z evidence kalamitních těžeb, dalšího pohybu kalamitního dříví a následného zalesnění kalamitních holin, včetně poznané provenience použitého osiva a sazenic. Tato data jsou zpracována za období 1868–1881 na území šumavských velkostatků pokrývajících dnešní území Národního parku Šumava. V roce 1995 také vrcholily spory a neuvěřitelné debaty o kůrovci v národním parku. Tyto faktory daly vznik myšlence zpracovat získaná data včetně mapových podkladů do ucelené publikace, která by dokladovala, že debata o původních lesích na území Národního parku Šumava je scestná a bez znalosti historických průzkumů a historických souvislostí zbytečná. Zpracování publikace se protáhlo na dlouhou dobu, ale je nutné si uvědomit, že data v souhrnných tabulkách představují neuvěřitelný objem ručně zpracovaných dat a samotné rekonstrukce historických porostních a těžebních

map trvaly necelé tři roky. Při čtení této publikace se může čtenáři zdát, že kapitoly o osídlování Šumavy, dřevařské kolonizaci a sklářích jsou zbytečně podrobné a rozvláčné. Je to ovšem autorův záměr, aby čtenář pochopil, čím vším území Šumavy bylo ovlivněno a v jakých historických souvislostech (např. podrobné zmapování bývalých dřevařských a sklářských osad, flusáren, hamrů apod., na jejichž území se nacházejí dnes mytní porosty, dokladují „původnost porostů“, resp. první generaci lesa). Šumava je fenomenálním územím mnohokrát osídleným, mnohokrát opuštěným, nicméně stoprocentně ovlivněným působením člověka. Jak rychle probíhají přírodní sukcese, je možné pozorovat posledních 50 let na téměř vysídleném území, které je spojeno se zánikem stovky obcí a osad a které je ovlivněno správou vojenských újezdů. Vyd. Ministerstvo zemědělství ČR, Praha, 2005 /darováno vydavatelem technické knihovny LČR HK/

LESMISTR JOSEF JOHN (1802–1871) A BOUBÍNSKÝ LESNÍ KOMPLEX S PRALESNÍ REZERVACÍ

Václav Macar a František Maršík

— Obsah publikace byl autory koncipován tak, aby zvýraznil práci jednoho z řady nejerudovanějších tehdejších knižecích schwarzenberských vedoucích lesnických odborníků – lesmistra Johna – v boubínském lesním komplexu v hospodářsko-úpravných souvislostech. Snad každý lesník, který se pracovně pohyboval v oblasti bývalého Schwarzenberského majetku se se jménem Josefa Johna a s jeho prací potkal, ať už v dochovaných elaborátech, anebo přímo v terénu. Stejným způsobem se oba autoři v průběhu své realizační práce na pobočce ÚHÚL v Českých Budějovicích setkávali s Josefem Johnem v regionální literatuře, v používaných elaborátech hospodářské úpravy lesů a v neposlední řadě v „Geniu loci“ míst, kde lesmistr Josef John působil – Český Krumlov, Zatoň, Boubín, Schwarzenberský plavební kanál a další. V rámci realizačních prací hospodářské úpravy lesů měli jedinečnou možnost se s historií a současnou problematikou boubínského lesního komplexu velmi dobře seznámit. V průběhu sedmdesátých a devadesátých let oba autoři zpracovali několik drobných i rozsáhlejších odborných prací, které navazovaly na četná Johnova odborná díla. Tak vznikla možnost konfrontace s výsledky opakujících se vlastních taxčních šetření a možného vyvození závěrů. Mnohdy se jednalo o pouhé,

ale o to zásadnější „vytažení archivních materiálů“, jejich překlad a další šíření u lesnické veřejnosti. Vyd. Ministerstvo zemědělství ČR, Praha, 2005 /přiděleno technické knihovně LČR HK/

TRADICE V MYSLIVOSTI

Sborník z XI. ročníku semináře, Rýchory u Žacléře, 6. 10. 2006. Vyd. Řád svatého Huberta, Kuks, 2006 /darováno technické knihovně LČR HK/

ABNORMÁLNÍ PARŮŽKY

/z německého originálu „Abnorme Böcke“ z roku 2001, resp. 2006/ Ulrich Herbst

— U žádného jiného druhu naší zvěře nenajdeme tolik odchylek v trofeji jako u srnce. Proč jsou mnohé srnčí parůžky bohaté perlené a jiné slabé? Jak vznikají růže? Jak dochází k parůžkům tulipánovitým, beraním, gumovým nebo luxusním? Jaké jsou následky zlomenin nebo pučnic? Těmto a dalším otázkám se věnuje Ulrich Herbst, zanícený ochránce přírody a zkušený myslivec, který v této knize soustředil výsledky svého celoživotního výzkumu o vzniku rozličných abnormalit parůžků. Po kapitolách o vývoji parůžků se autor věnuje znetvořením, mechanickým poraněním, hormonálním poruchám, poruchám parazitárního původu a genetickým a jiným fenoménům. Závěr obsahuje ukázky ze třech zajímavých sbírek. Ojedinelou knihu provází přes 260 snímků abnormalit parůžků. Vyd. Vydavatelství Víkend, s. r. o., Praha, 2006 /zakoupeno v Lesnické práci, s. r. o., Kostelec nad Černými lesy, pro technickou knihovnu LČR HK/

POZNÁVÁME PTÁKY PODLE PEŘÍ

z německého originálu „Vogelfedern – Federn heimischer Arten bestimmen“ z roku 2003 Einhard Bezzel

— Nalezli jste v přírodě ptačí péro a rádi byste se dozvěděli, kterému ptákovu patří? Odpověď pomůže najít tento průvodce. Kdo pozná peří ptáků, lépe nahlédne do jejich života. V knížce jsou na barevných tabulkách na základě podobnosti uspořádány věrné fotografie nalezených per. K tomu se čtenář dozví nejen o jejich vzhledu, stavbě, funkcích, ale i o místech, kde je může nejčastěji nalézt, a o příčinách, proč tomu tak je. Připomenuto je i mnoho dalších poznatků ze života 60 druhů našich ptáků, jejichž peří je v knize zobrazeno. Vyd. Vydavatelství Víkend, s. r. o., Praha, 2006 /zakoupeno v Lesnické práci, s. r. o., Kostelec nad Černými lesy, pro technickou knihovnu LČR HK/

PRŮVODCE GEOLOGIÍ ŠUMAVY

Jiří Babůrek, Jaroslava Pertoldová, Kryštof Verner, Josef Jiříčka

— Publikace obsahuje kapitoly věnované všeobecné geologii a kapitoly zabývající se geologií Šumavy – jejími minerály, horninami, těžbou nerostných surovin. Zabývá se i geologickými procesy, které formovaly tvář její krajiny. Geologického průvodce Šumavou proto můžeme číst dvojím způsobem. Jednak jako věcnou informaci o horninách, minerálech a nerostných surovinách, ale zároveň i jako jeden z klíčů k poznání duše tohoto kraje. Teprve ze znalosti skal složených z „pestrých kamenů“, o kterých psal Adalbert Stifter, lépe pochopíme nejenom přírodní podmínky Šumavy, ale také její osobitou kulturu a možná i její obyvatele po generace formované dotykem žuly a dřeva. Vyd. Správa Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava a Česká geologická služba Praha, Vimperk, 2006 /přiděleno technické knihovně LČR HK/

PŘÍRODOVĚDNÁ INFORMAČNÍ STEZKA MORAVICE

Jiří Lissek

— Průvodce seznamuje převážně s centrální částí Přírodního parku Moravice, údolím řeky Moravice ve Vitkově-Podhradí, Annině Dolině a okolím zříceniny hradu Vikštejna. Vyd. ZO ČSOP Opava, 2000, v rámci společného programu Lesů České republiky, s. p., a Českého svazu ochránců přírody /darováno Ekocentrem Vikštejn při ZO ČSOP Opava technické knihovně LČR HK/

PŘÍRODOVĚDNÁ A VLASTIVĚDNÁ NAUČNÁ STEZKA HANUŠE

Jan Bílovský

— Průvodce naučnou stezkou na kopci Hanuše u Hradce nad Moravicí. Vyd. ZO ČSOP Opava, 2000 /darováno Ekocentrem Vikštejn při ZO ČSOP Opava technické knihovně LČR HK/

ZAPOMENUTÉ DĚDICTVÍ. OPRAVA DROBNÝCH KAMENNÝCH PAMÁTEK NA ŠUMAVĚ

Vergessenes Erbe. Renovierung der kleinen Steindenkmäler im Böhmerwald

Sestavili: Josef Jiříčka a Jan Podlešák

— V letech 2000–2004 probíhaly na území Národního parku Šumava opravy drobných kamenných památek, většinou sakrálního charakteru. K jejich obnově, realizované Správou NP a CHKO Šumava, se spojilo úsilí a finanční prostředky českých, německých a rakouských institucí, domácích firem a jednotlivců. Vzniklo tak účtyhodné kulturní dílo, které chce tato kniha přiblížit české, německé a rakouské veřejnosti. Český a německý psaná kniha ve

formě sborníku, pojednávající o obnově drobných šumavských památek, se zároveň dotýká i tragické historie vzájemných vztahů Čechů a Němců ve 20. století – s cílem přispět ke zhojení ran na obou stranách Šumavy. Obrazová část knihy zachycuje krásu šumavské krajiny a obnovených památek v ní. Barevné fotografie nejen zobrazují opravené objekty, ale představují i samy o sobě umělecká díla. Dokumentární fotografie a mapy pak evokují zaniklou podobu Šumavy. Vyd. Správa Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava ve Vimperku a Rotary klub Praha, Vimperk, 2006 (dotisk 1. vydání) /přiděleno technické knihovně LČR HK/

STRUČNÉ DĚJINY RODU KNÍŽAT ZE SCHWARZENBERGU

Jiří Zálaha

Vyd. Historický spolek Schwarzenberg, Hluboká nad Vltavou /přiděleno technické knihovně LČR HK/

DÁLE BYLY TECHNICKÉ KNIHOVNĚ LČR PŘIDĚLENY NÁSLEDUJÍCÍ DVD:

CESTY LESEM ANEB LESY A LESNÍCI

— Cílem tohoto DVD je přiblížit všem zájemcům problematiku lesního hospodářství a samozřejmě také krásu našeho lesního bohatství. Multimediální program + DVD video obsahuje následující části: Les jako společenství organismů, Organismy lesa, Les v krajině, Člověk a les, Hospodaření v lese, Testy, Rejstřík, Galerie lesnických osobností, Les ve škole, Fotogalerie, Videotéka (Lesník a příroda, Lesy a lidé), Námetky na pozorování, Lesní lékárnička, Co se v lese nesmí, Keltský stromový kalendář, Využití dřeva a Přílohy pro zájemce. Pro Lesy České republiky, s. p., vyrobil Simopt, 2005

OBORA – MÍSTO V KRAJINĚ

— Na majetku spravovaném státním podnikem Lesy České republiky lze nalézt 40 obor o celkové výměře téměř 27 000 ha. Dokument ukazuje, jak může citlivá a pečlivá péče o zvěř v oborách vést k uchování cenných přírodních a kulturních hodnot. Přibližuje práci dřívějšího i dnešního odborníka jako člověka zodpovědného nejen za zvěř, ale i za les v širším smyslu i za krajinu a její historickou paměť. Záběry byly natřímány v oborách Fláje, Vřísek, Klokočka, Jabkenice, Kopidlno, Žleby, Sedlice, Stará obora, Poněšice, Hukvaldy, Jinošov, Náměšť nad Oslavou, Moravský Krumlov, Knížecí les, Bulhary a Soutok. Pro Lesy České republiky, s. p., vyrobil SKYFILM – ekologické audiovizuální centrum Prostějov, 2006

— Jiří Uhlíř, Ředitelství LČR

zelené schránky

Z dotazů a připomínek, které jste vedení podniku položili prostřednictvím Zelených schránek nebo Zeleného telefonu, tentokrát vybíráme následující čtyři. Věříme, že budou zajímat všechny zaměstnance.

1

LČR prochází obdobím normalizace smluvních vztahů a hledání cesty, která bude vyhovovat legislativě, podniku i podnikatelské lobby, není snadnou záležitostí. To vnímáme všichni a všichni máme zájem o prosperitu podniku. Problém pro nás, venkovní provozní pracovníky, je v tom, že vzhledem ke složitosti problematiky jsme seznamování v podstatě s výsledky a naše připomínkování či výhrady jsou často tak opožděné, že nejsou brány v úvahu. Přesto si dovoluji formulovat několik myšlenek.

Záměr:

LČR budou kupovat nové sortimenty, převážně vlákninu, a prodej dříví bude organizován přes HLDS, a to s preferováním obchodu na burze dříví. Nemáme vyjasněnou lokalitu zpětného nákupu sortimentů a kdo bude za LČR plnit dodávky, zda naši expedienti, či smluvní partneři.

Přednosti:

Snížení režie s organizací výroby pro LČR (přenos režijních nákladů na smluvní partnery), umožnění optimalizace odbytu s předcházením sankcím (o nichž venku nemáme informace), podpora vznikajících dřevozpracujících podniků – snad závazek, který my neznáme.

Negativa:

Zmenšení objemu výroby v režii, zmenšení vlivu na sortimentaci – zhoršení sortimentace, minimalizace pracovní iniciativy, ztráta nejkvalitnějších zaměstnanců, nezohlednění menších místních dřevozpracujících provozů může znamenat jejich likvidaci.

Polemika:

Snížení režie: Ve skutečnosti to není snížení, ale přenos režie na smluvního partnera. Je to režie výrobní, která má vliv na ekonomický výsledek. Tedy je to snížení objemu výroby. My se jej zříkáme. SP mají zájem o objem maximálně možný. Čím větší objem, tím větší HV a zisk. Víme, že existují konkrétní případy, kdy z porostů se stejnými podmínkami měly LČR výrazně lepší

HV než SP. Rozbory těchto případů nevedly k uspokojivému vysvětlení. Lze oprávněně předpokládat, že se projevilo osobní nasazení a iniciativa pracovníků LČR.

Obchod přes HLDS na burze dříví zajistí maximální dosažitelné ceny: Proti tomu nejsou argumenty. Optimalizaci lze uplatnit ve velkých číslech. Zkušenost říká, že uplatnění optimalizace občas vedou k provozním nesmyslům. Doma máme velký dřevozpracující pilařský podnik, který je schopen odebrat všechnu naši kulatinu. Díky optimalizaci budeme vozit dříví do Rakouska a k nám budou posílat dříví odjinud? Je to odhad, ale už to tu bylo. Tedy optimalizace jistě ano, ale s rozumem.

Podpora vznikajícího podniku závazkem dodávek dříví pro výrobu celulozy: Obvykle se tomu říká hospodářskopolitický záměr. Takto nazvané záměry realizované při optimalizaci podnikové struktury k 1. 1. 2005 přinesly podniku zvýšené existenční riziko, zvýšené náklady a tak de facto ztrátu. V tomto případě, pokud tedy bude v obchodu se dřívím převažovat vláknina, se podnik dobrovolně zřekne přiměřeného objemu obchodu a obchod s cenově atraktivnějšími sortimenty a s vyšším ekonomickým efektem přenechá smluvním partnerům. Vedení LČR se tak vystavuje kritice neúměrných ústupků jak vzhledem ke smluvním partnerům, tak k dřevozpracujícímu průmyslu na úkor vlastní ekonomiky. Víme, že za 3 nebo 5 let bude pro podnik nějakým způsobem výhodné preferovat obchod s vlákninou? Jednoznačně pozitivním krokem je obchod na burze. I při preferenci tohoto způsobu prodeje může podnik ponechat část objemu obchodu (5 až 10 %) pro místní odběratele, kteří jsou schopni nabídnout pro LČR zajímavou cenu. Tedy k dispozici LS nebo KL.

Varianta zpětného odkupu sortimentů na P a plnění dodávek za LČR prostřednictvím smluvních partnerů přenášejí část objemu výroby na

smluvní partnery a znemožňuje ovlivnit ekonomické výsledky. Obchod se dřívím zásadním způsobem ovlivňuje ekonomiku LS. Jistěže prvním předpokladem jsou dobré ceny z výběrových řízení. Ale s tím bychom se neměli spokojit. Obchod se dřívím lze dále výrazně ovlivňovat druhováním, optimalizací místně použitelných technologií, výběrem cennějších sortimentů, odvozem. Ostatní argumenty jsou diskutabilní. Za zásadní považuji podporu zaměstnanecké iniciativy, která je garancí rozvoje podniku. V opačném případě uděláme z pracovníků odbytu pouhé úředníky s nezajímavou prací. Ti, kteří zájem o tvořivou práci mají, odejdou tam, kde ji budou moci provádět (a kde budou pochopitelně lépe zaplacení). Příští obchodní smlouvy na lesnické práce budou relativně dlouhodobé. Pro provoz je to pozitivní, protože krátkodobé obměny smluvních partnerů přinášejí zmatky v oblasti výrobních prostředků se všemi negativními dopady. Nekoncepční personální politika, neustálé seznamování se s prostředím, nedostatek kvalifikovaných dělníků, změny v realitě technologií, snížená kvalita prací, neúměrné zatížení revírníků, kteří jsou nuceni suplovat povinnosti smluvních partnerů. Smlouvy budou z výběrového řízení. To má jen jeden zásadní háček, a sice závaznost cen. Tyto jsou často deformované a vyhovují 2, maximálně 3 roky, včetně indexových úprav či úprav na základě změn ekonomického prostředí. V každé cenové nabídce dochází účastníkem VŘ k určitým spekulacím. Pravidelně se vyskytují extrémní ceny (v obou směrech), obvykle u výkonů či objemů dřevní hmoty v projektech méně zastoupených. Dodržení stále stejného poměru zastoupení výkonů, resp. složení projektů pěstebních i těžebních ve více letech není reálné. Výsledkem pak jsou značné ztráty. Je zřejmé, že řešení takových případů, např. nabídkovými či dílčími výběrovými řízeními bude velice

omezené. Funkčnost neúměrné ceny při výběrových řízeních může řešit tento problém jen částečně.

Závaznost cen v VŘ je zřejmě neřešitelný problém – v průběhu platnosti smlouvy. Proto řešení vidím v délce smluv na 5 let.

Dalším problémem je kvalifikační úroveň dělníků. Zejména v PČ, ale i ve výchovných zásadách. SP si nárokují nepřiměřený podíl výše režie z ceny prací. Dokladem je nedostačující odměňování subdodavatelů se živnostenským listem, kteří zaměstnávají dělníky. Řešením pro SP je sezónní nábor brigádníků bez odborných znalostí, ale také bez stálého odborného dozoru, protože režie SP je zeštíhlená do minimálních počtů technického personálu. Z dělníků již dávno odešli ti skutečně dobří, protože při jejich šikovnosti si v průmyslu či jinde vydělají podstatně více. V lese dělají mladí dřevaři, kterým vyhovuje volnější pracovní doba, a hlavně ti, kteří si ještě neuvědomili, že v penězích, které dostávají, je částka za odměnu motorových pil. Dopady jsem již uvedl výše – zhoršená kvalita práce, nutnost suplování práce lesníka revírníkem – pokud chce, aby se práce nezastavily.

Řešení odborné úrovně dělníků považuji za nutné a mělo by být obsaženo i ve smlouvách. Alternativní řešení tohoto problému vidím ve smluvních sankcích. Neúměrné úspory v počtu technických pracovníků a zároveň nedostatečná kvalifikační úroveň dělníků mají za následek, že přejímky některých prací jsou prováděny 2x i 3x, a to z důvodu nekvality či nedodělky. Pro stranu LČR to pak znamená značné časové ztráty, často i náklady. Proto navrhuji možnost smluvní pokuty za výzvu k převzetí nekvalitně provedené práce.

Jednání o smluvních vztazích je nutné spojeno s kompromisy. Jestliže LČR jsou nuceny v některých bodech ustoupit SP s ekonomickými dopady, a přesto chceme zlepšovat ekonomické výsledky podniku, mu-

síme jednat maximálně hospodárně. Tento tlak již trvá několik let a je pochopitelný. Je však otázkou, kam až v té maximální hospodárnosti můžeme jít.

Již dnes existuje řada výkonů či prací, které lesnictví chápe jako běžné, nikoliv momentálně nutné, a tak při požadavku úspory nákladů PČ či zlepšení HV se tyto neprovádějí. Jsou to výkony a práce, které mají dlouhodobý význam, ale jejich pomíjením se zhoršuje stav lesa. Příklady: Příprava pro přirozenou obnovu. Výkon, který je nutno ve větším objemu provádět v semenných letech a je následně využitelný až 5 i více let. V oblastech smrkového hospodářství pak představuje finanční potřebu LS, na kterou není možné z běžného rozpočtu ušetřit. Revírníky to vede k preferenci holosečných prvků, které jsou pro ně při jejich uštvánosti snadnější. Údržba a obnova meliorační sítě. Provádí se obvykle v nejnaléhavějších případech, a to zase obvykle když zbudou na podzim peníze. Takže v porovnání s našimi předky velice omezené, nedostatečné. Následky ponesou vnuci a pravnucci.

Vyvětvování. V 90 letech, v letech rozkvětu pěstění lesů, značně rozšířený výkon. Při propagaci intenzivních výchovných prořezávkových zásahů pro pěstitele lesa nutný výkon. V současnosti se neprojektuje. Výsledky se projeví za 80 let. Údržba lesních cest. Dokážeme snížit náklady na údržbu nadbytečných budov jejich prodejem. Lesní cesty neošidíme, při nedostatečných prostředcích postupně zchátrají. Zatím se daří udržovat stav, ale nezlepšujeme ho, přestože jsou lesní komplexy s problematickým odvozem a s nedostatkem zpevněných skládek pro dříví. Výsledkem postupných úsporných opatření a utahování opasku je pokles prostředků na běžné údržby na méně než 50 % během 4 let. Takovou redukci nenahradíme pokutami za přetěžování odvozních souprav. Zavedení diferenciální renty

chápeme jako pokrok se zájmem podpořit iniciativu zaměstnanců o maximální ekonomickou efektivnost. Je to novinka a má řadu nedostatků. Jistě by se dala vylepšit. Její zavedení a význam bychom měli dál podpořit, v opačném případě se narůstající ekonomické tlaky těžko setkají s pozitivními výsledky, aniž by to bylo na úkor stavu lesů.

Závěr:

Pro nevyjasněnost smluvních vztahů a tím nedostatečnou připravenost výběrových řízení doporučuji prodloužit současné smlouvy do konce roku 2007.

Od 1. 1. 2008 doporučuji uzavřít smlouvy na 5 let, redukovat odbor obchodu na minimum s přenesením jeho funkce na HLDS. Zpětný nákup sortimentů realizovat na OM a expedici vlastními pracovníky. Část obchodu ponechat v pravomoci KI a LS pro místní odběratele. Funkci zástupce lesního správce pro obchod změnit na provozního zástupce lesního správce, který by vedle koordinace dodávek pomáhal správci s výrobou a s kontrolní činností obecně. Zvážit možnost zakomponování smluvních pokut za nedodělky a nekvalitní dílo do obchodních smluv.

Vážený pane kolego, děkuji za Váš rozsáhlý příspěvek do diskuse o budoucnosti podniku. Vaše podněty jsou velmi zajímavé a dobře zargumentované a byl bych rád, kdybychom se mohli nad některými tématy osobně setkat nebo pohovořit alespoň po telefonu. Vzhledem k velkému množství témat, variant a návrhů řešení se nemohu podrobně vyjádřit ke všem z nich, ale svoji odpověď nyní omeším spíše jen na téma obchodování se dřevem. Především také, že vycházím z modelu, který ještě není plně odsouhlasen, tudíž ještě mohou v celém konceptu nastat změny. Přechodné období roku 2007 bude logickým průmětem historických a současných podmínek, ale směřuje

do oblasti definitivního řešení platného pro zbytek roku 2007 a léta následující. Lesy České republiky na základě zákonné povinnosti vypsaly výběrové řízení na roční smlouvy a připravují vyhlášení tendrů na smlouvy střednědobé. Jejich délka ještě není definitivně rozhodnuta a Váš podnět a argumenty pro pětileté smlouvy budou v této souvislosti jistě brány v potaz. Pro další období by měly platit následující zásady:

- Lokalita zpětného nákupu sortimentu dříve je odvozní místo nebo expediční sklad smluvního partnera.
- Za Lesy České republiky může smluvně dodávky plnit opět pouze podnik Lesy České republiky, což ale neznamená, že se podnik nemůže dohodnout na fyzickém plnění svých dodávek nebo jejich organizačním zajištění třetí osobou či přímo smluvním partnerem.
- Podpora vznikajících dřevozpracujících podniků je jedním z prvků obchodní politiky Lesů ČR. Podnik podporuje investice ze strany státu (Czech Invest apod.) tím, že z produkovaného dříví část prodává, resp. bude prodávat do těchto zpracovatelských kapacit.
- Prodej na burze zůstane jednou z forem prodeje dříví otevřenými kanály i do budoucnosti. Lesy České republiky nepočítají s tím, že by ponechaly nějaký podíl dříví pro místní odběratele v regionu. Regionální poptávku musí uspokojovat dodávky smluvních partnerů. To neplatí pro lesní závody, které mají v rámci podniku specifické postavení a které mohou obsluhovat místní zákazníky. Lesní závody v tomto slouží také jako referenční jednotky a dodávají cenné informace o fungování trhu s dřívím.

Co se týče podpory zaměstnanecké iniciativy, dovoluji si Vás ujistit, že je ve středu naší pozornosti. Jedním z dokladů je rozvíjející se komunikace mezi vedením firmy a zaměstnanci – viz například Zelený telefon. Nápady a iniciativa zaměstnanců

jsou to nejcennější, co každý úspěšný podnik má a čemu otevírá prostor. K Vámi zmiňované nízké kvalitě práce pracovníků smluvních partnerů: souvisí s úrovní služeb našich smluvních partnerů garantovanou ve smlouvách. Systémové řešení vidíme v dobře připravených smlouvách, ve výběrových řízeních, které budou podporovat a využívat výhod konkurence mezi našimi dodavateli, a ve zpřísněné kontrole plnění uzavřených smluv. To jsou základní body naší strategie v této oblasti. Ještě jednou děkujeme za zaslání podnětů.

Úsek obchodu

2

Námět k evidenci majetkových převodů.

Současná praxe: V souladu s „Pracovním postupem č. 2 – vyřizování smluvních převodů“ je každé žádosti nebo nabídce (dále jen „případ“) přiděleno registrační číslo a případ je registrován v centrální evidenci Ř LČR. Poté případ vyřizuje příslušná OJ. Po vyřízení případu (zamítnutí, realizace) oznámí příslušná OJ tuto skutečnost na centrální evidenci Ř LČR.

Poznámky k současné praxi: Ř LČR po zaregistrování případu nemá přehled, jak je s případem naloženo, v jaké fázi zpracování se případ nachází, a je odkázáno na jednotlivá hlášení o ukončení konkrétního případu příslušnou OJ. Na OJ je vedena (je-li vůbec vedena) evidence příslušných případů na různé úrovni, neexistuje jednotný systém evidence. Neexistuje aktuální přehled, v jaké fázi se konkrétní případ nachází, nebo kde se nachází příslušná složka k případu (jestli na OJ, KI nebo na Ř LČR).

Návrh vylepšení: Centrální evidence by mohla být vedena na podnikovém intranetu. Po založení případu přidělením registračního čísla by záznam v této centrální evidenci mohli editovat jak příslušní pracovníci Ř LČR, tak pracovníci PE a HIM

příslušné OJ. V této evidenci by mimo základních údajů o případu (předtiskové údaje na spisu „Spis Nakládání s maj. České republiky“) mohly být rovněž údaje o tom, kde se spis nachází (jestli na OJ, KI nebo na Ř LČR), dále by zde mohl být seznam dalších příloh spisu. U podstatných příloh i dalších příloh by mohla být kolonka „náklady pořízení přílohy“ a „datum převzetí přílohy“. V této evidenci by měla být možnost filtru (např. „spis uzavřen – ano-ne“, filtr na „způsob ukončení případu – realizován-zamítnut“, „uzavřený spis předán do hlavního archivu – ano-ne“, filtr na „volbu organizační jednotky“, filtr na „fázi vyřizování, v které se případ nachází“, filtr na „registrační číslo“, filtr na „jméno žadatele“ apod.). Každá sestava případů získaná pomocí filtru by měla jít vyexportovat a vytisknout. Rovněž by měla být možnost tisku jednotlivého případu. Zavedením tohoto systému by se sjednotila a zjednodušila evidence případů. V každém okamžiku by byl přehled o tom, v jaké fázi zpracování se případ nachází a ve svém důsledku by to znamenalo zefektivnění a zkvalitnění práce.

Vážený pane, vážená paní, současná praxe v této oblasti nejméně tři roky plně vystihuje to, co navrhuje ve svém podnětu. V evidenci kupních smluv fungují stejné kontrolní mechanismy a systém je informačně ještě rozsáhlejší. Z evidence OM lze jednoznačně určit celý průběh řízení o majetkovém převodu nemovitostí až po archivaci. Tento stav v současné době vyčerpávajícím způsobem naplňuje interní potřebu státního podniku Lesy České republiky. Každopádně děkujeme za Vaše návrhy a budeme se jimi dále zabývat, hlavně v souvislosti s možností sledování evidence kupních smluv v jednotlivých organizačních jednotkách.

Úsek VTR

3

Chtěl bych se zeptat, jak se vrcholový management Lesů ČR, s. p., vypořádá se současným porušováním ustanovení § 110 odst. 1 zák. č. 262/2006 Sb., zákoník práce, s přihlédnutím k následujícím zákonným ustanovením (odst. 2 až 5):

- (1) Za stejnou práci nebo za práci stejné hodnoty přísluší všem zaměstnancům u zaměstnavatele stejná mzda, plat nebo odměna z dohody.
 - (2) Stejnou práci nebo práci stejné hodnoty se rozumí práce stejné nebo srovnatelné složitosti, odpovědnosti a namáhavosti, která se koná ve stejných nebo srovnatelných pracovních podmínkách, při stejné nebo srovnatelné pracovní výkonnosti a výsledcích práce.
 - (3) Složitost, odpovědnost a namáhavost práce se posuzuje podle vzdělání a praktických znalostí a dovedností potřebných pro výkon této práce, podle složitosti předmětu práce a pracovní činnosti, podle organizační a řídicí náročnosti, podle míry odpovědnosti za škody, zdraví a bezpečnost, podle fyzické, smyslové a duševní zátěže a působení negativních vlivů práce.
 - (4) Pracovní podmínky se posuzují podle obtížnosti pracovních režimů vyplývajících z rozvržení pracovní doby, například do směn, dnů pracovního klidu, na práci v noci nebo práci přesčas, podle škodlivosti nebo obtížnosti dané působením jiných negativních vlivů pracovního prostředí.
 - (5) Pracovní výkonnost se posuzuje podle intenzity a kvality prováděných prací, pracovních schopností a pracovní způsobilosti a výsledky práce se posuzují podle množství a kvality.
- Tedy jakou zvolí z následujících variant:
- a) dojde u ostatních referentů k navýšení mzdy na úroveň referentů s vyššími příjmy (zejména těmi příjemci do PP za poslední cca 2 roky)

b) dojde ke snížení mzdy referentů nyní s vyššími příjmy na jinak běžnou úroveň.

Vážený pane, děkuji Vám za Váš zájem o dění v podniku a iniciativní připomínku ke mzdové politice Lesů České republiky. Váš dotaz je velmi aktuální, protože v souvislosti s Vámi zmiňovanými ustanoveními zákoníku práce, která mají začít platit od 1. ledna 2007, v současnosti připravujeme revizi pracovních náplní, popisů pracovních míst a kompetencí a s tím spojenou úpravu platů. Cílem je zobektivizovat odměňování ve vztahu ke kompetencím jednotlivých pracovníků a tím napravit i případné „nespravedlnosti“, na které ve svém podnětu narážíte. Podstatná část tohoto projektu by měla být zpracována do konce roku 2006, dokončení a předání k dalšímu projednání (například s odborovou organizací) předpokládáme v průběhu ledna příštího roku. Z hlediska úspěšného fungování podniku by byla samozřejmě lepší varianta a) citovaná v závěru Vašeho podnětu, ale konkrétní opatření samozřejmě záleží na konkrétní situaci po plánované revizi pracovních náplní.

Úsek strategie a lidských zdrojů

4

Chtěl bych upozornit redakci časopisu LESU ZDAR, že v čísle 9/2006 je na straně 41 v přehledové tabulce vývoje růstu mezd u Lesů ČR, s. p., na posledním řádku chybný údaj nárůstu průměrného výdělku za rok 2005 v hodnotě 11,75 %. Žádný z kolegů zaměstnanců (dostatečně reprezentativní vzorek cca 30 lidí), se kterými jsem tento údaj diskutoval, nepotvrdil ani třetinový nárůst této hodnoty. Domnívám se tak, že došlo pravděpodobně k početní chybě, nebo že by u některých „vyvolených“ zaměstnanců činilo navýšení několik desítek nebo stovek procent, když se

většině zaměstnanců výdělek zvýšil s bídou o 2 až 3 %?

Vážený pane, údaje prezentované v časopise Lesu zdar a stejná data uvedená ve výroční zprávě Lesů České republiky za rok 2005 odpovídají celkovému čerpání mzdových prostředků a počtu zaměstnanců za příslušné období. Při porovnávání růstu průměrného výdělku jednotlivých zaměstnanců je ale třeba zajistit porovnávání stejných veličin – např. stejných mzdových položek. V roce 2005 proběhly následující úpravy mezd zaměstnanců státního podniku Lesy České republiky:

- k 1. lednu 2005 – nárůst dekretálních mezd v průměru o tři procenta podle návrhu příslušného vedoucího zaměstnance
- k 1. červenci 2005 – nárůst dekretálních mezd o další tři procenta, úprava byla provedena všem zaměstnancům
- odměny podle PKS: výplaty provedené nad běžný rámec (tj. výplatu odměn v červnu a listopadu)
- výplata odměn v říjnu a prosinci 2005 v celkové výši cca 28 milionů Kč.

Mzdový nárůst u konkrétních pracovníků nebo některého pracovního kolektivu by bylo třeba projednat osobně nad přesnými čísly. Pokud byste měl jakékoli pochybnosti o správnosti výpočtu nebo vyšší své mzdy, obraťte se na svého nadřízeného nebo neváhejte svoji záležitost projednat s námi.

Úsek strategie a lidských zdrojů

